

PALONTUTKINTASELOSTEEN LUONNOS 2.0 (17.6.2021) – LISÄTTY 5.9. PÄÄTTYNEEN KOMMENTTIKIERROKSEN PALAUTE

Päivi Mäkelä, Heidi Liukkonen, Jari Korpela ja Tuomas Kuikka

Sisällysluettelo

1.	JOHDANNOKSI.....	2
1.1	Muutamia lukuohjeita dokumenttiin.....	2
1.2	Palontutkintaselosteesta palontutkintaraportiksi	5
1.3	Eryiskysymyksenä tietosuoja	6
1.4	... ja toisena erityiskysymyksenä teematutkinta.....	7
2	YLEISET TIEDOT (yhteinen osuus kaikille eri onnettomuustyypeistä tehtäville palontutkintaselosteille).....	8
3	KOHTEEN TIEDOT	17
3.1	Yhteinen osuus kaikille palontutkintaselosteille.....	17
3.2	Rakennustekniset tiedot (täytetään vain, jos kysymyksessä rakennuspalo tai rakennuspalovaara)	19
3.3	Palotekniset laitteet (täytetään vain, jos kysymyksessä rakennuspalo tai rakennuspalovaara)	28
3.4	Liikennevälinepalot (täytetään vain, jos kysymyksessä liikennevälinepalo).....	35
3.5	Maastopalot ja muut tulipalot (täytetään vain, jos kysymyksessä maastopalo tai muu tulipalo)	36
4	IHMISEN TOIMINNAN ROOLI PALOSSA.....	38
5	PELASTUSTOIMINNAN KULKU JA KEHITTÄMINEN	57
6	TULIPALON SYYT (ANALYYSI).....	69
7	PALONTUTKINNAN JOHTOPÄÄTÖKSET, TURVALLISUUSSUOSITUKSET, OPITTAVAA ONNETTOMUUDESTA.....	75

8	LOPUKSI: KOKOAVIA HUOMIOITA PALONTUTKINTASELOSTEESTA / PALONTUTKINTARAPORTISTA	79
---	--	----

1. JOHDANNOKSI

Tämä dokumentti ja ehdotus uuden palontutkintaselosteen sisällöksi on laadittu Palontutkintaselosteen uudistamishankkeen kolmessa työpajassa (19.1., 23.3., 25.5.2021) esitettyjen kommenttien, toiveiden ja palautteiden pohjalta. Työpajojen ryhmätyö- ja esitysmateriaalit löytyvät hankkeen nettisivuilta osoitteesta [Palontutkintaselosteen uudistuksen suunnittelu - Pelastusopisto - Hanke](#) .

Dokumentti on pitkä, eikä siihen tutustuminen käy hetkessä. Selostesisältöjen lisäksi on vaikeaa vielä esittää palontutkintaselosteen erilaisia toiminnallisuuksia. Tämä johtuu monestakin seikasta. Yksi niistä on se, että yhdellä dokumentilla on vaikea käydä hyvin eriaineksisia asioita läpi. Toiseksi ominaisuuksia on vaikea havainnollistaa “kuivaharjoitteluna”.

Voit halutessasi koota kommenttisi erilliseksi dokumentiksi, tai kirjoittaa tämän tiedoston sisään. Käytä viimemainitussa tapauksessa eri väristä kirjaisinta, jotta erotamme kommenttisi, ja tallenna tiedosto uudella tiedostonimellä. Lähetä tiedostot ja kommentit osoitteeseen paivi.makela@pelastusopisto.fi viimeistään **sunnuntaina 5.9.2021**. Kaikki kommentit kootaan yhteen, ja niiden perusteella laaditaan seloste.

Päivitys 9.9.2021: tähän dokumenttiin on lisätty kommenttikierroksen palaute. Värimaailmasta on tullut entistä kirjavampi: kommenttikierroksen palaute on (ainakin pääosin) merkitty sekä **violetilla** että **sinisellä** (riippuen hiukan siitä, missä vaiheessa ja miten palautetta on saatu – helpottaa hiukan jatkojalostajien työtä). Muutamissa kohdin on työryhmän alustavia pohdintoja **vihreällä**.

1.1 Muutamia lukuohjeita dokumenttiin

Tähän dokumenttiin on purettu auki keskeisimpiä selosteen osa-alueita. Näitä ovat:

- yleiset tiedot
- kohteen tiedot

- kaikille onnettomuustyypeille yhteiset kohdetiedot
- rakenteelliset kysymykset (avautuu vain rakennuspaloissa ja rakennuspalovaaroissa)
- palotekniset laitteet (avautuu vain rakennuspaloissa ja rakennuspalovaaroissa)
- liikennevälinepaloja koskevat tiedot (avautuu vain liikennevälinepaloissa)
- maasto- ja muita tulipaloja koskevat tiedot (avautuu vain maasto- ja muissa tulipaloissa)
- ihmisen toiminnan rooli onnettomuudessa
- pelastustoiminnan kulku
- tulipalon/onnettomuuden syyt (analyysi), ja
- johtopäätökset, turvallisuussuositukset, opittavaa onnettomuudesta

Jokainen osa-alue muodostaa oman välilehtensä, joka avautuu täytettäväksi. Välilehdet voi täyttää haluamassaan järjestyksessä, joskin kaksi viimeistä kohtaa rakentuvat edellisten välilehtien täytön pohjalta.

Pääosin em. osa-alueet esitellään alempana taulukon muodossa. Siinä on neljä saraketta:

- täyttökohta
- mahdollinen alasvetovalikko
- mahdollinen vapaa täyttökenttä
- huomioita

Täyttökohta: tässä on otsikkotasolla se, mitä tietoa ko. kohdassa kysytään ja kerätään. Olemme yrittäneet kiinnittää huomiota siihen, että yhdessä täyttökohdassa kysyttäisiin vain yhtä asiaa.

Mahdollinen alasvetovalikko: jos tietoa on tarkoituksenmukaista kerätä alasvetovalikolla, valikon sisältöehdotus on kuvattu tässä sarakkeessa.

Mahdollinen vapaa täyttökohta: vapaa täyttökohta voi tulla joko alasvetovalikkokohdan perään, tai ilman sitä itsenäisenä täyttökohtana. Sen ehkä tärkein merkitys on siinä, että alasvetovalikollisissa kohdissa ei ole mahdollista tuoda esiin asian yksityiskohtia ja vivahteita. Vapaiden täyttökohtien ohjeosuuksissa voidaan antaa esim. apukysymyslistauksia ym., joilla voidaan palvella täyttäjien työtä ja edistää mahdollisimman laadukasta raportointia.

Huomioita pt-selosteen kehittämiseen liittyen: täällä on selosteen suunnitteluvaiheen huomioita ja huomioita täyttökohtien vaatimista ohjeistuksista.

Työpajoissa olemme keskustelleet siitä, että selosteen tulisi “räätälöityä” käsiteltävän onnettomuuden ja selosteen sisällä tehtyjen valintojen mukaan. Edellä mainittujen lisäksi näitä kohtia sisältyy osa-alueiden sisälle. Nämä edellisen täyttökohdan vastauksen mukaan haarautuvat kohdat on merkitty tummanvihreällä ylimaalausella.

Dokumentilla on pituutta, mutta huomiota kannattaa kiinnittää siihen, että suuri osa kohdista siirtyy suoraan muilta selosteilta – suinkaan kaikkia kohtia palontutkijan ei tarvitse täyttää. Huomionarvoista on myös se, että vaikka tarkennuksia ym. muita varten seloste-ehdotuksessa on paljon vapaan täytön kenttiä, niistä vain osan täyttö on pakotettua. Jos alavetovalikkoon täytettyä tietoa ei ole tarpeen täydentää, avovastauskohtaa ei tarvitse täyttää. Näin suuren osan avovastauskohdista voi mieltää mahdollisuutena, ei velvollisuutena.

Pyydämme kommentteja siihen, miten halutaan ratkaista tilanteet, joissa onnettomuus- tai rakennusselosteen ja palontutkinnan tiedot eroavat toisistaan. Varsinkin onnettomuusselosteella kysymys on usein arvioista, palontutkintaselosteella taas tutkinnan johtopäätöksistä. Tästä syystä on ymmärrettävää, että tiedot voivat poiketa toisistaan. Kun lähtökohdaksi otetaan se, että esim. onnettomuusselosteen tiedot muutetaan palontutkinnan johtopäätöksiä vastaaviksi, menetetään mahdollisuus saada kiinni siitä, miksi arvio ja tutkinnan johtopäätös eroavat toisistaan. Onko tämä ongelmallista? Jos on, pitäisikö onnettomuusselosteelle jättää näkyviin sekä aiempi arvio että myöhempi tutkinnan tulos? Tilastointi tehdään joka tapauksessa viimemainitun mukaan.

- Tilastointi tehdään useimmiten onnettomuusselosteen tiedoista, koska ne käsittävät kaikki onnettomuudet, kun taas palontutkintaseloste tehdään vain murto-osasta tulipaloja. Siksi onnettomuusselosteeseen ei saisi jäädä ristiriitaisia tietoja palontutkintaselosteen tietoihin nähden. Voisiko esim. palontutkintaselosteelle kirjattu asia luoda uuden version onnettomuusselosteen päälle muuttaen vain esim. syttymissyyn? Näin ei tarvitsisi muistaa käydä erikseen muuttamassa onnettomuusselosteen tietoja.

- ”pitäisikö onnettomuusselosteelle jättää näkyviin sekä aiempi arvio että myöhempi tutkinnan tulos?” → Pitäisi. Olisiko niin, että PT-selosteen kohta hyppää alkuperäisen perään. → Itse olen täydentänyt ko. kohdan loppuun ”palontutkija lisännyt:...”

- En näe mitään ongelmaa siinä, että pelastustoiminnan yhteydessä tehty arvio poikkeaa palontutkinnassa tehdystä johtopäätöksestä. Onnettomuusselosteella näkyvä arvio saa ja pitääkin jäädä näkyviin. Se voi tarjota oppia jo itsessään, mitkä myöhemmin esille tulleet tiedot johtivat erilaiseen johtopäätökseen. Lisäksi mikäli palontutkinnan johtopäätökset korvaa onnettomuusselosteen tiedot, voi se vähentää entisestään pelastustoiminnan johtajan toisinaan heikkoa kiinnostusta täyttää onnettomuusselostetta ja tehdä arvioita syttymissyystä.

1.2 Palontutkintaselosteesta palontutkintaraportiksi

Kuten aiemmissa työpajoissa ja muissa keskusteluissa on käynyt ilmi, suurin yksittäinen uudistetulle selosteelle asetettu muutostarve liittyy siihen, että täytetyn selosteen pohjalta olisi tuotettavissa suorasanaista tekstiä varustettu, johdonmukaisesti etenevä ja kuvauspotukset mahdollistava palontutkintaraportti. Muussa tapauksessa rinnakkaisten raportointimallien käyttö jatkuu, eikä seloste uudistuksella saavuteta sen suurinta tavoitetta: kaiken palontutkintatiedon löytymistä yhdestä kansallisesta järjestelmästä eli PRONTOsta.

Miten ko. osa-alueen palontutkintaraportille muodostuva teksti sitten muodostuu? Lähtökohtana on, että jokaisessa em. osa-alueessa on kysymyspatteristo, mitkä selosteen täyttäjällä täyttää (tai missä tiedot siirtyvät joko muualta PRONTOsta tai sen ulkopuolisista tietokannoista). Nuo kohdat muodostavat yksityiskohtaisten tapahtumatietojen kokonaisuuden. Jos täyttökohdassa on alavetovalikko, se muodostaa samalla sekä mahdollisten tilastollisten tarkastelujen pohjan sekä tietyn tyyppisten selosteiden hakuehdon (esim. halutaan hakea kaikki omakotitaloja koskevat palontutkintaselosteet). Kysymyspatteristoa voi ajatella myös muistilistan tapaan: näitä ja näitä kysymyksiä on hyvä tarkastella ja käydä läpi ennen johtopäätösten tekemistä.

Jotta palontutkintaraportin teksti on hyvin kirjoitettua, juoksevaa ja ajatuksen kanssa tehtyä, sitä ei kovin pitkälle voi generoida yksittäisistä täyttökohdista. Jossain määrin tällaisia "sanallisia kaavoja" voidaan tehdä. Alustava esimerkiksi: selosteelle on valittu 1) onnettomuustyyppi rakennuspalo, 2) sen sijoittumispaikaksi omakotitalo, ja 3) kohtaan pinta-ala on täytetty 150 m². Tällöin raportissa voisi olla joku vakimuotoinen kohta, johon em. tiedoista generoituisi yleisiin tietoihin lause: Rakennuspalo sijoittui omakotitaloon, jonka pinta-ala oli 150 m².

Pääosin hyvin kirjoitettu ja eri syytekijöitä painoarvonsa mukaisesti punnitseva palontutkintaraportti kuitenkin koostuu palontutkintaselosteen täyttäjän itse kirjoittamasta suorasanaista tekstistä, jolle tietopohjan muodostavat saman osa-alueen jo edellä täytetyt yksityiskohtaisemmat täyttökentät. Raportissa tulee olemaan esikatselutoiminto. Näin tulostuvan raportin voi katsoa etukäteen, ja jos joku kohta "ei juokse", sidostu hyvin aiempaan tekstiin tms., voi täyttäjällä palata taaksepäin ja muokata sitä täyttökenttää, mistä teksti siirtyy palontutkintaraportille. Raporttiin on myös lisättävissä esimerkiksi valokuvia tai pohjapiirustuksia tms.

Aiempien työpajojen kohdalla olemme keskustelleet siitä, että välttämättä kaikkiin raportteihin ei tulisi kaikkia kohtia, tai että osa näistä kohdista voisi tarvittaessa olla täyttä kysymyspatteristoa kevyempiä. Tähän liittyy pohdittavia kysymyksiä - puolesta ja vastaan:

- voi olla tilanteita, jolloin on perusteltua jättää joku osa-alue käsittelemättä, ja täyttämisen hyötysuhde on vähäinen. Tällöin esim. palontutkintaraportin johdantoon voisi automaattisesti tulostua täytetyt osa-alueet listaava introteksti, esim. *Tämä palontutkinta on tehty erityisesti rakenteellisten tekijöiden ja ihmisen toiminnan osuuden arvioimiseksi.* Tämä voisi olla hyvä ominaisuus:

palontutkinnan syynä ja motivaationa voi olla tarve nimenomaan tarkastella tiettyä osa-aluetta / tiettyjä osa-alueita, ja tällöin tämä painotus nousisi selkeästi esille.

- jos on mahdollisuus jättää kokonaan joku osa-alue täyttämättä, johtaako se riskiin siitä, että kokonaiskuva tapahtumasta kärsii? Entä voiko riskinä olla se, että täytetään vain itseä eniten kiinnostavat tai puhuttelevat osuudet? Tai voiko täyttämättä jättämisen mahdollisuus johtaa siihen, että joku kiusalliselta tuntuva tai taatusti kovaa kritiikkiä herättävä teema jätetään käsittelemättä?
- jos on mahdollisuus jättää kokonaan joku osa-alue täyttämättä, johtaako se riskiin siitä, että kokonaiskuva tapahtumasta kärsii? → Tällainen riski on olemassa, mutta muuttaako se mitään, jos tämän sijaan kaikki kohdat täytetään tasaisen huonosti? Mielestäni pitää olla mahdollisuus rajata joku osa-alue minimiin tai jopa tiputtaa kokonaan pois. Esimerkiksi kivijalkaan palaneen talon osalta voidaan arvioida vasteen onnistumista ja toimintavalmiusaikojen täyttymistä. Sen sijaan toimintaa tilannepaikalla ei välttämättä tarvitse arvioida joko lainkaan tai vain raivauksen osalta (haittasiko palontutkintaa)
- jos taas ajattelemme, että kaikki osa-alueet tulisi täyttää, mutta joissakin tapauksissa niistä riittäisi joku kevyempi ja suppeampi kysymyspatteristo, miten tuo "light-versio" kunkin osa-alueen kohdalla toteutettaisiin? Yksi mahdollisuus tähän voisi olla valintaruutu, millä kyseisen palontutkinnan kannalta epäolennaiset täyttökohdat voisi jättää täyttämättä. Tämä toiselta puolen edellyttää sitä, että olennaisten kohtien täyttämiseen on jonkinlainen kontrolli.

Jokaisella palontutkintaselosteen osa-alueella on kohta (merkitty turkoosilla ylimaalauksella), mistä voi valita työn pohjana käytettyjä lähteitä: esim. Merlot, rakennuslupa-asiakirjat jne. Sekä mahdollisen käytetyn kirjallisuuden että alavetovalikon ehdotuksista puuttuvat lähteet voi luonnollisesti lisätä. Näistä lähteitä koskevista täyttökohdista saadaan generoitua palontutkintaraporttiin lähdeluettelo.

1.3 Erityiskysymyksenä tietosuojaja

Erityisesti ihmisen toimintaa koskevassa osuudessa, mutta myös yleisissä tiedoissa osa täyttökohdista sisältää henkilötietoja, osa erityisiä henkilötietoja (esim. terveystietoja) ja osa arkaluonteisia tietoja (esim. sosiaalihuollon tiedot). Erityisten ja arkaluonteisten henkilötietojen kohdalla käsittelijöiden lukumäärä on rajattu, ennalta määritelty ja tietojen tulee olla työtehtävään liittyviä.

Olemme pyrkineet merkitsemään kohdat, joissa kyse on arkaluonteisista tiedoista tai erityisistä henkilötietoryhmistä. Näiden kohtien perään on merkitty asteriski (*).

1.4 ... ja toisena erityiskysymyksenä teematutkinta

Tässä yhteydessä ei tarkemmin käsitellä teematutkintaan liittyviä kysymyksiä, vaan sitä koskevia ajatuksia esitellään omassa dokumentissaan. Teematutkinnan osalta suunnitelmana on luoda oma täyttöpohja, jonka kysymykset ja täyttökohdat saa täytettyä Pelastusopiston PRONTO-suunnittelija, ja minkä pystyttämiseen ei näin tarvittaisi Tiedon osallistumista. Tyhjä täyttöpohja sisältänee näin ollen erilaisia täyttökohdita (alavetovalikot, vapaat täyttökohdat), joiden sisältö suunnitellaan aina kyseisen teematutkinnan mukaan.

PRONTOon tulevan teematutkintalomakkeen etuna on se, että sen kautta myös teematutkinnalla kerätyt tiedot löytyvät samasta järjestelmästä. Toiseksi teematutkinnan laukeaminen saadaan helposti toteutettua: kun kyse on teematutkintaa koskevasta palosta, teematutkintalomake aukeaa tiettyjen täyttökohditen (esim. tietty syttymistila, tietty syttymissy) valitsemisen jälkeen automaattisesti. Näin teematutkinnan olemassaoloa ei tarvitse erikseen muistella, vaan järjestelmä muistuttaa siitä.

2 YLEISET TIEDOT (yhteinen osuus kaikille eri onnettomuustyypeistä tehtäville palontutkintaselosteille)

Täyttökohta	Mahd. alavetovalikko	Mahd. vapaa täyttökenttä	Huomioita pt-selosteen kehittämiseen liittyen
Onnettomuustyyppi	-	-	Siirtyy suoraan onnettomuusselosteelta (ja määrää jatkossa esitettävien välilehtien ja kysymysten kokoonpanon)
Pelastuslaitos	-	-	Siirtyy suoraan hälytysselesteelta
Hätäkeskus	-	-	Siirtyy suoraan hälytysselesteelta
Ilmoitusaika	-	-	Siirtyy suoraan hälytysselesteelta
Tunnistetiedot	-	-	Siirtyvät suoraan muilta selosteilta Tunnistetiedot: Eri selosteiden numerot (HS, OS, RS) Koordinaatti-/paikkatiedot Eri tietokannoista saatavat tiedot
Tapahtumakohteen osoite	-	-	Siirtyy suoraan hälytysselesteelta onnettomuusselosteelta Huom! Nykyisellä PT-selosteella mainittu vain kunta, ei osoitetta. Salassapitotyökalulla saadaan mustattua/poistettua luovutettavasta selosteesta yksilöivät tiedot, tässä tapauksessa osoitetiedot. Esim. tutkimuskäyttöön tulevista

			selostetiedoista poistettava tunnistamisen mahdollistavat tiedot.
Onnettomuuden havaitsemisaika	-	Kenttä: päivämäärä ja kellonaika Vapaa täyttökenttä: informantti, mitä havainnut	Tavoitteena saada tietoa onnettomuuden alun ja hälytysajan välisen ajan pituudesta ja ensihavainnoista
Hälytysaika	-	-	Siirtyy suoraan hälytysselesteeltä onnettomuusselosteelta. Tämä on kai ensimmäinen pelastuksen yksikön Hälytetty -aika? Tallennus vain yhteen paikkaan, mutta toki näytetään myös PTS
Onnettomuuskohte	-	-	Siirtyy suoraan rakennusselesteeltä / onnettomuusselosteelta Selosteilla ei ole sellaista tietoa joka olisi ”kohde”, mutta toki jotain siihen viittaavaa löytyy. Autom. paloilmittimen tunnus? Osoite? Joku muu? Tallennus vain yhteen paikkaan, mutta toki näytetään myös PTS
Onnettomuudessa lievästi loukkaantui	-	-	Lukumäärätieto siirtyy suoraan onnettomuusselosteelta. Jos muuttuu tutkinnan aikana, korjattava onnettomuusselosteelle, koska se on tilastoinnin pohjana! Automaattinen päivittyminen molemmin päin: jos korjataan palontutkintaselosteelle -> päivitys OS:lle ilman erillistä muistelemista?

			Tallennus vain yhteen paikkaan, mutta toki näytetään myös PTS
Onnettomuudessa vakavasti loukkaantui	-	-	Lukumäärätieto siirtyy suoraan onnettomuusselosteelta Tallennus vain yhteen paikkaan, mutta toki näytetään myös PTS
Onnettomuudessa kuoli	-	-	Lukumäärätieto siirtyy suoraan onnettomuusselosteelta Tallennus vain yhteen paikkaan, mutta toki näytetään myös PTS
Pelastuslaitoksen onnettomuudesta pelastamat	1 2 jne.	-	Onnettomuusselosteella on nyt lukumäärätiedot: <ul style="list-style-type: none">• Pelastuslaitoksen pelastamat henkilöt, joilla ei välitöntä vaaraa (lkm):• Pelastuslaitoksen välittömästä vaarasta pelastamat henkilöt (lkm)• Pelastuslaitoksen suojaväistämät/evakuoimat henkilöt (lkm) Minusta näitä voisi käyttää samoilla otsikolla.
Onnettomuudesta itse pelastautuneet	1 2 jne.	-	
Onnettomuuden arvioidut omaisuusvahingot Tulipalossa tuhoutuneen omaisuuden arvo (euroa) (ei maasto-/kasvustovahingot)	-	-	Euromääräinen tieto siirtyy suoraan onnettomuusselosteelta tai rakennusselosteelta Haahtelan indeksi vai täyttäjän muuttama arvio?

Sääolosuhteet (selosteen täyttäjän "karkea" valinta)	Helle Pakkanen Myrsky Sade Miten muotoillaan "normaalisää": esim. normaali vuodenaikaan kuuluva säätyyppi (ei sadetta)? Muu, mikä	- tänne mahdollinen tarkennus (pakollinen täyttökenttä, jos valintana muu, mikä)	Onko tarpeellinen täyttökohta, jos alla olevat tulevat mukaan? Mielestäni tarvittavat tiedot tulee muissa kohdissa ja ääri-ilmiot voi kuvata lämpötilaan, tuulitietoihin jne. Tulipalon syyt (analyysi) -välilehdellä palontutkijan arviot säätilan vaikutuksista onnettomuuteen Kommentti: automatisoidut tiedot olisivat hyvät, jos ne saadaan tämä kenttä ei tarpeen. Manuaalisenkin täytön oloissa tiedot haetaan jostain tietoon
Lämpötila	-	(mahdollisuus tarkentaa, jos esim. onnettomuuspaikan etäisyys mittauspisteeseen aiheuttaa tarvetta täsmentää tietoja)	Tiedot automaattisesti Ilmatieteen laitoksen lähimmältä mittauspisteeltä. Lähdeluetteloon automaattisesti viittaus siihen, että käytössä on ollut Ilmatieteen laitoksen toimittamia tietoja, jos ei ole erikseen täsmennetty. Kehitysehdotus PRONTOon: nämä tiedot automaattisesti myös kaikkien paloihin liittyvien onnettomuustyyppien onnettomuusselosteelle Lisäinformaatiota Ilmatieteen laitokselta (24.8.2021) kaikkiin niihin kohtiin, missä viitataan mahdollisuuteen saada tiedot

			<p>automaattisesti Ilmatieteen laitoksen lähimmältä mittauspisteeltä:</p> <p>Mittauspisteverkosta pääsee ehkä parhaiten tarkastelemaan sovelluksesta Tuulikartta . Aukkoja jää, koska tuuli ja sade-/ukkuuurot voivat olla hyvin paikallisia. Sadetutkilla pystytään paikkaamaan sademittarien tietoja (metsäpaloindeksi hyödyntää lisäksi tiesääasemien sadetta), mutta tuuli on huomattavasti haasteellisempi suure.</p> <p>Havainnot edustavat parhaimmillaankin vain varsin pientä aluetta. Etenkin tuulihavainnot kärsivät myös huonosta mittausympäristöstä, esim. maston rakenteet voivat vaikuttaa tuuleen tietyllä tuulen suunnalla jne. Tuulen osalta Ilmatieteen laitoksella käyttöön on tulossa potentiaalityö, joka pyrkii huomioimaan esteitä. Järkevää voisi olla myös hyödyntää hila-analyyseja, jotka pyrkivät arvioimaan säätä havaintojen väliin.</p> <p>PRONTO:n näkökulma: Yhtenä haasteena FMI:n tietojen kuormittavuus PRONTOssa, selvittämisen alla. Ilmatieteen laitoksen datayhteys automaattiseksi</p>
--	--	--	---

Tuuliolosuhteet	-	(mahdollisuus tarkoittaa, jos esim. onnettomuuspaikan etäisyys mittauspisteeseen aiheuttaa tarvetta täsmentää tietoja)	Tiedot automaattisesti Ilmatieteen laitoksen lähimmältä mittauspisteeltä. Lähdeluettelo on automaattisesti viitattu siihen, että käytössä on ollut Ilmatieteen laitoksen toimittamia tietoja, jos ei ole erikseen täsmennetty. Kehitysehdotus PRONTOon: nämä tiedot automaattisesti myös kaikkien paloihin liittyvien onnettomuustyyppien onnettomuusselosteelle
Sadeolosuhteet	-	(mahdollisuus tarkoittaa, jos esim. onnettomuuspaikan etäisyys mittauspisteeseen aiheuttaa tarvetta täsmentää tietoja)	Tiedot automaattisesti Ilmatieteen laitoksen lähimmältä mittauspisteeltä. Lähdeluettelo on automaattisesti viitattu siihen, että käytössä on ollut Ilmatieteen laitoksen toimittamia tietoja, jos ei ole erikseen täsmennetty. Kehitysehdotus PRONTOon: nämä tiedot automaattisesti myös kaikkien paloihin liittyvien onnettomuustyyppien onnettomuusselosteelle
Ukkosolosuhteet	-	(mahdollisuus tarkoittaa, jos esim. onnettomuuspaikan etäisyys mittauspisteeseen aiheuttaa tarvetta täsmentää tietoja)	Tiedot automaattisesti Ilmatieteen laitoksen lähimmältä mittauspisteeltä. Lähdeluettelo on automaattisesti viitattu siihen, että käytössä on ollut Ilmatieteen laitoksen toimittamia tietoja, jos ei ole erikseen täsmennetty. Kehitysehdotus PRONTOon: nämä tiedot automaattisesti myös kaikkien paloihin liittyvien onnettomuustyyppien onnettomuusselosteelle

			Tämä tieto on tärkeä ja se tulisi saada historia-/havaintotietona alueelta.
Tapahtumaympäristön kuvaus, kohteen omistus ja hallintasuhteet	-	Avovastauskenttä	(Samansisältöinen avovastauskenttä jo nykyisessä PT-selosteessa)
Selosteen kirjaamisperuste	Henkilövahinko Omaisuuksivahinko Teematutkinta Tarve erityisesti analysoida (perään aihepiiri, jota ollut erityinen tarve analysoida) Muu, mikä	Pakotettu avovastaus-/muu täyttökenttä, jos valittu Teematutkinta tai Tarve erityisesti analysoida Pakotettu avovastauskenttä, jos valittu Muu, mikä	Pitäisikö henkilövahinko –kohtaan eritellä henkilövahinko ja työtapaturma
Kuvaus onnettomuustilanteen kehittymisestä	-	-	Haetaan suoraan onnettomuusselosteelta. Palontutkintaselosteen täyttäjällä voi ottaa osuuden selosteelle mukaan tai jättää pois. Onko se muokattava tekstikenttä, jossa oletustekstinä OS:n Kuvaus onnettomuustilanteen kehittymisestä? Vai näytetäänkö ko teksti vain, ja palontutkija päättää rastittamalla Kyllä/Ei näytetäänkö sitä? Itse kannatan jälkimmäistä, jos siinä on virheitä niin se pitää käydä OS:lla korjaamassa. Tämä kuvaus on OS:lla usein aivan vajaa ja ajallisesti väärin muotoiltu. Ei mennä riittävästi tarinan taakse ja avata

			<p>tapahtumaketjua, vaan mennään liian suoraan johtopäätöksiin (esim. mies hitsasi autoa, ei avata onko tapana tehdä sitä useamminkin vai once in a lifetime jne.)</p> <p>Perusdataa, joka on tärkeä palontutkinnan sisällön kannalta. Palontutkinnan kannalta tärkeä kenttä!</p>
Tilanne, kun pelastuslaitos saapui kohteeseen	-	-	<p>Siirtyy onnettomuusselosteelta kohdasta Kuvaus onnettomuustilanteen kehittämisestä</p> <p>Onko tämä siis sama kuin edellinen? Vai onko tarkoitus, että onnettomuusselosteelta siirretään muokattava teksti??</p> <p>Ehdottaisin, että edellisessä kentässä olisi muokkaamaton OS:n Kuvaus onnettomuustilanteen kehittämisestä, ja tässä olisi vaan tyhjä tekstikenttä.</p> <p>Nämäkin tärkeitä täytettäviä myös kakkostasolla, kun pelastustoiminnan kulkua selvitetään. Objektiivinen tarkastelu välttämätöntä. Tähän ei monesti pelastustoimintaan osallistunut ryhdy.</p>
Pelastustoiminnan kuvaus	-	-	<p>Siirtyy onnettomuusselosteelta vapaasta tekstikentästä kohdasta Toimenpiteet / Menetelmät</p>

			Myös tekstikenttä ”Selvitys pelastuslaitoksen toiminnasta ja tuloksellisuudesta:” pitänee näyttää. Toimenpiteet ja Menetelmät- kohdan vapaat tekstikentät toimivat aika huonosti ilman valintojen näyttämistä, joten minusta niitä ei tarvita. Kehittämisehdotus PRONTOon: painopisteen valintaa koskevan vapaan täytön kenttä pakotetuksi -> pakottaa täyttäjän pohtimaan valitsemaansa strategiaa)
Palontutkinnassa todettu sytymissyy	-	-	Tieto siirtyy tänne, kun palontutkintatyön tuloksena alempana välilehdellä Tulipalon syyt (analyysi) täytetty ko. kohta

Yleiset tiedot -osuudesta tulostuu suorasanaiseen raporttiin ikään kuin introteksti. Osa tämän intron tiedoista haetaan muualta (esim. onnettomuudessa loukkaantuneiden / menehtyneiden lukumäärä ym.) Intron jälkeen raportissa syvennyttään eri osa-alueisiin, joista täytetään omat välilehtensä.

3 KOHTEEN TIEDOT

3.1 Yhteinen osuus kaikille palontutkintaselosteille

Täyttökohta	Mahd. alavetovalikko	Mahd. vapaa täyttökenttä	Huomioita pt-selosteen kehittämiseen liittyen
Riskiluokka	-	-	Siirtyy suoraan onnettomuusselosteelta Tallennus vain yhteen paikkaan, mutta toki näytetään myös PTS
Tapahtumapaikka	-	Mahdollisuus täsmentää ja kuvata tarkemmin vapaassa täyttökentässä tapahtumapaikkaa ja sen ominaisuuksia	Tieto suoraan tapahtumapaikan paikannuksen kautta, avovastauskohdassa mahdollisuus täsmentää. Tällä hetkellä käytettävän tietokannan tiedot kannattaa tarkastaa mahdollisen vanhentuneisuuden varalta, jatkossa karttapäivityksiä tehdään tiheästi ja säännöllisesti. Jatkossa mahdollisesti tuleva linkki rakennustietokantaan palvelisi myös tässä. Onnettomuusselosteelle tallennetaan jo nyt aika paljon tietoja paikannuksen perusteella. Tässä pitäisi valita, mitä niistä näytetään PTS:llä. Esim:

			<p>KKJ -koordinaatit p: 7063330 i: 3289688 WGS-koordinaatit p: N63°36.508' i: E022°45.321' ETRS35FIN-koordinaatit p: 7060372 i: 289601 Riskialue: III Riskiluokka: 4 Ruuduntunniste (ID-nro): 310730 Pohjavesialue: 99 Ei pohjavesialueella Kohteen tiedot: KOHDE: Teollinen rakennus, 1-2 krs rakennustunnus: 599409002100023005 kadunnimi_su: Ojentie talonnumero: 74 tilannimi: Bjömdal rak_valmistumispv: 0 hallintaperuste: 1 paa_asijulkimateria: 3 kerrosala: 244 kerrosluku: 1 kokonaisala: 244 tilavuus: 887 kellariala: 0 lammitystapa: 1 polttoaine: 02 lupavalmpv: 20071001 runkorakennustapa: 2 allasikm: 0 toimitilojenikm: 0 toimitila_ala: 0 tilannimi: Bjömdal rak_valmistumispv: 0 hallintaperuste: 1 paa_asijulkimateria: 3 kerrosala: 244 kerrosluku: 1 kokonaisala: 244 tilavuus: 887 kellariala: 0 lammitystapa: 1 polttoaine: 02 lupavalmpv: 20071001 runkorakennustapa: 2 allasikm: 0 toimitilojenikm: 0 toimitila_ala: 0 pysyva_rak_tunnus: 102119065C posti_alue: 68910</p>
Oliko kohteessa varsinaista alkusammutuskalustoa	-	-	Siirtyy suoraan onnettomuusselosteelta (vaihtoehdot kyllä / ei / ei tietoa)

Yritettiinkö alkusammutusta	-	-	Siirtyy suoraan onnettomuusselosteelta (vaihtoehdot kyllä / ei / ei tietoa) Nykyinen palontutkintaseloste rajoittaa keinoja. Tulee olla riippumaton vastaus kaluston suhteen, koska alkusammutusta voi yrittää vaikka tallomalla. Tähän väljempi vastausmahdollisuus, lisärivitoiminto. Tallennus vain yhteen paikkaan, mutta toki näytetään myös PTS
-> lisäkysymys: Syy, miksei alkusammutusta yritetty	-	-	Siirtyy suoraan onnettomuusselosteelta Tallennus vain yhteen paikkaan, mutta toki näytetään myös PTS
Tarkempi selvitys alkusammutustoimenpiteistä	-	-	Siirtyy suoraan onnettomuusselosteelta Tallennus vain yhteen paikkaan, mutta toki näytetään myös PTS

3.2 Rakennustekniset tiedot (täytetään vain, jos kysymyksessä rakennuspalo tai rakennuspalovaara)

- toisessa työpajassa tuotiin esiin ehdotus, että palontutkintaselosteen täyttäjällä voisi valita rakennusselosteelta kohdat, jotka tuodaan palontutkintaselosteelle. Tästä on keskusteltu Tiedon edustajien kanssa, ja tämän pitäisi olla mahdollista.

Täyttökohta	Mahd. alavetovalikko	Mahd. vapaa täyttökenttä	Huomioita pt-selosteen kehittämiseen liittyen

Rakennuksen perustiedot	-	-	Siirtyy suoraan rakennusselosteelta. HUOM! Jatkossa rakennustietokannasta suoraan sekä rakennus- että palontutkintaselosteelle? Pystyttävä kirjaamaan, mikäli rakennus ei ole käyttötavaltaan tai muuten rakennuslupatietojen mukainen Ilmeisesti koko Rakennuksen perustiedot -laatikko? Tallennus vain yhteen paikkaan, mutta toki näytetään myös PTS
Ensimmäisenä syttynyt materiaali	Irtaimisto Rakenteet Muu, mikä	Vapaa täyttökohta mahdollisia haluttuja täsmennyksiä varten	PRONTOssa yleisesti käytössä jako irtaimisto ja rakenteet, jotta yhdenmukaisuus säilyy kannattaa käyttää tätä dikotomiaa. Nyrkkisääntönä: irtaimistoa kaikki, minkä saat tilasta irti (esim. työkoneet). Pitäisi näyttää OS:lla oleva kenttä "Ensimmäisenä syttynyt kohde:" jota siis PTS:lla täydennetään tekstikentällä. Ei uutta valikkoa PTS:lle
Palokuorman määrä kohteessa	> 600 MJ/ m ² 600–1200 MJ/ m ² > 1 200 MJ/ m ² Muu, mikä Ei voida arvioida	Mahdollisuus täsmentää ja kuvata tarkemmin vapaassa täyttökentässä palokuorman määrää Pakotettu vastauskenttä, jos alasvetovalikosta valittu * Muu, mikä * Ei voida arvioida	Pitäisikö muokata: oliko palokuorman määrä tyypillinen rakennuksen käyttötavanmukaisuuteen / käyttötarkoitukseen nähden? Jos ei ollut, miksei? Pienempi/ suurempi, perusteluja.

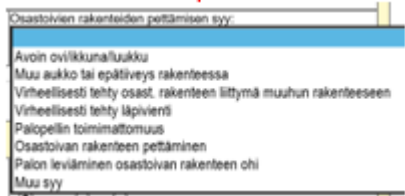

			RS on jo ”Palokuormaryhmä” ja ”Arvio palokuorman määrästä rakennuksen käyttötapa huomioiden” jota siis PTS:lla täydennetään tekstikentällä. Ei uutta valikkoa PTS:lle. RS ohjeissa: <i>Palokuormaryhmä kirjataan <u>todellisen tilanteen mukaan, <u>Ei</u> sen mukaan mikä sen pitäisi E1:n mukaan olla.</u></i>
Palokuorman laatu	Rakennuksen käyttötarkoitukseen ja/tai ko. materiaalin säilytykseen verrattuna * palokuorma laadultaan tilaan sopivaa * palokuorma laadultaan tilaan sopimatonta	Mahdollisuus täsmentää ja kuvata tarkemmin vapaassa täyttökentässä palokuorman laatua Pakotettu vastauskenttä molemmissa alavetovalikon vaihtoehdoissa	
Palotekninen luokka	P0 P1 P2 P3	-	(848/2017 Ympäristöministeriön asetus rakennusten paloturvallisuudesta) Tieto on RS:llä, näytetään PTS. Kehittämisehdotus PRONTOon: tietojen päivitys asetuksen luokitteluihin rakennusselosteelle? (esim. P0) Päivitys on jo tulossa.
Syttymisalueen pintamateriaaliluokka	A2 s1 d0 B s2 d1 C d2 D	Avovastauskenttä mahd. tarkennuksia varten	Tieto on RS:llä, näytetään PTS. (848/2017 Ympäristöministeriön asetus rakennusten paloturvallisuudesta) Mikä on ajantasainen luokitus/mitä kaikkea pitäisi näkyä (E,F), tai vanhat (1/-)(-/-)

			<p>Syttymisalue – syttymispaikka – syttymiskohta – mennään tarkempaan ja tarkempaan. Näissä voi olla eri materiaalit.</p> <p>Selosteen asettelussa, väliotsikoilla ym. tästä saanee havainnollisemman, jos otetaan ”monipolvinen” tarkastelu käyttöön</p>
<p>Syttymisalueen runko- /rakennemateriaali</p> <p>Voi olla useita (lisää rivi -toiminto)</p>	<p>Puu Tiili Betoni Teräs Kevytbetoni Kevytelementti Muu, mikä</p>	<p>Avovastauskenttä tarkentavia tietoja varten</p>	<p>Tieto on RS:llä jos Kantavat rakenteet eivät kestäneet, riittäkö se? Jos tieto halutaan myös silloin kuin kantavat rakenteet kestivät, niin silloin pitää lisätä. Ehdottaisin kuitenkin, että myös niissä tapauksissa tieto tallennetaan RS tauluun.</p> <p>(848/2017 Ympäristöministeriön asetus rakennusten paloturvallisuudesta)</p> <p>Pohdittavaa: mitä tällä tiedolla haetaan / tilastoidaan?</p>
<p>Syttymisalueen runko- /rakennemateriaali luokitus (lisäkysymys edelliseen)</p>	<p>Kantavien rakenteiden luokka Ei vaatimusta R30 R60 R90 R120 R180 R240</p>	<p>-</p>	<p>(848/2017 Ympäristöministeriön asetus rakennusten paloturvallisuudesta)</p>

Onko kohde ollut pelastuslaitoksen valvontatoiminnan piirissä?	Kohde kuuluu omavalvonnan paloturvallisuuden itsearvioinnin piiriin Kohteeseen on tehty viranomaisen toimesta palotarkastus Kohde on ollut PelL 42 § - paloriskiasumistyön kohteena		* täsmennettävä ja rajattava, että viranomaisen toimesta tehdyllä palotarkastuksella tarkoitetaan muuta kuin PelL 42 § -tarkastusta Tämä on hyvä, huomioitava että RS on tieto "Viimeisen palotarkastuksen suorituspäivä:"
Osastoivat rakenteet kestivät niiltä vaaditun ajan	Kyllä Ei Ei voida arvioida Onko ei voida arvioida hyvä muotoilu? Pitäisikö olla joku muu (siis PRONTOssa yleisemminkin)	Avovastauskenttä	Tieto on RS:llä, näytetään PTS. Siellä on myös "Sanallinen selvitys osastoivista rakenteista:" Tämän lisäksi voi toki olla PTS uusi kenttä Palontukijan huomiot tms...
-> lisäkysymys, jos edelliseen kysymykseen vastattu ei: Miksi osastoivat rakenteet eivät kestäneet paloa?	Virheellinen materiaali Virheellinen asennustapa Virheellinen suunnittelu Virheellinen läpivienti Virheellinen käyttö Aukko rakenteessa (esim. ovi) / aukko osastoivassa rakenteessa Muu, mikä	Kaikkien valittujen vaihtoehtojen perään avautuva pakotettu avovastauskenttä	RS on jo alla oleva valikko. Toki tekstiä voi vielä olla lisää 😊 Lisäksi RS on "Pettänyt osastoiva rakennusosa", joka kannattanee näyttää.

			<p>Jos osastoivassa rakenteessa on ovi auki / kiilattu auki, onko se virheellistä käyttöä?</p> <p>Voisiko olla yksi vaihtoehto: aukko rakenteessa (esim. ovi) / aukko osastoivassa rakenteessa</p> <p>Tällä vältettäisiin se, että tärkeää informaatiota mätetään Muu, mikä - luokkaan</p>
Oliko rakennuksessa tehty muutoksia?	Kyllä Ei	HUOM! Tähän avovastauskenttä!!!	<p>Mitä tällä haetaan? Muutoksia rakennusluvasta...?</p> <p>Tähän vaaditaan hyvä ohjeistus</p>
Oliko rakennus rakennusluvan mukaisessa käytössä?	Kyllä Ei	HUOM! Tähän avovastauskenttä!!	
-> lisäkysymys, jos edelliseen kysymykseen vastattu ei: miten rakennus erosi rakennusluvan mukaisesta	-	Avovastauskenttä täsmennyksiä ja asian tarkempaa avaamista varten	
Oliko rakennuksessa toteutettu ratkaisuja pelastustoiminnan edellytysten turvaamiseksi?	Kyllä Ei Pitäisikö kysymyksessä jo viitata siihen, että haetaan minimitasoa lisäksi olevia?	Avovastauskenttä täsmennyksiä ja asian tarkempaa avaamista varten	<p>Tehostamisella viitataan lainsäädännön vaatimaa minimitasoa parempaan tasoon.</p> <p>Tähän vaaditaan hyvä ohjeistus.</p>

-> lisäkysymys, jos edelliseen kysymykseen vastattu kyllä: toimivatko pelastustoiminnan edellytysten turvaamiseksi tehdyt ratkaisut	Kyllä Ei	Avovastauskenttä täsmennyksiä ja asian tarkempaa avaamista varten	Laitteet on saattanut toimia, mutta silti kehitysideoita on voinut syntyä. Ohjaahan tämän kirjaamaan ylös mikäli tällainen tilanne on kyseessä?
Rakennukselle oli laadittu asianmukaiset dokumentit Pitäisikö kysymys olla: Oliko rakennuksen dokumenteissa puutteita joilla voi olla yhteys paloon? Kyllä/Ei/Ei havaittu palontutkinnassa. Kaikkia dokumentteja ei aina selvitetä ja silloin voi olla tarpeetonta ottaa kantaa onko asianmukaiset dokumentit laadittu	Kyllä Ei Ei koske ko. palontutkintaa / ei merkittävä tutkinnan kannalta	Avovastauskenttä täsmennyksiä ja asian tarkempaa avaamista varten	III työpajan kommentteja: Täytetään tarvittaessa, jos palontutkinnassa havaitaan, että sytymissyy on todennäköisesti aiheutunut huollon laiminlyönnistä tms. Kolmas vaihtoehto: ei koske ko. palontutkintaa / ei ole tutkinnan kannalta merkittävä. Käytetty palontutkinnassa Ei käytetty palontutkinnassa (Ilmeisesti tarkoitettu sitä, että jos on joku asiakirjapuute, sillä ei merkitystä onnettomuustilanteen kehittymiseen)
-> lisäkysymys, jo vastaus edelliseen kyllä: noudatettiin dokumenttien mukaista käyttöä ja toimintaa	-	Avovastauskenttä mahd. tarkennuksia varten	

-> lisäkysymys, jos vastaus viitattuun kysymykseen ei: puuttuvat dokumentit / puutteet dokumenteissa	Pelastussuunnitelma puuttui tai ei asianmukainen Poistumissuunnitelma -> Poistumisturvallisuusselvitys puuttui tai ei asianmukainen Atex-asiakirjat puuttuivat tai eivät asianmukaisia Muut huolto- ja kunnossapitosuunnitelmat puuttuivat tai eivät olleet asianmukaisia Virheellinen käyttö Muu, mikä	Avovastauskenttä täsmennyksiä ja asian tarkempaa avaamista varten, kentän täyttö pakotettu	Hyvä, että näitä kysytty! Vaikuttavat kohteen turvallisuuskulttuuriin
-> lisäkysymys: miten puutteisiin on puututtu			Ovatko viranomaiset puuttuneet asiakirjapuutteisiin? Tätä varmaan tarkoitetaan
Sähkökäyttöraportti	Käytetty palontutkinnassa Ei käytetty palontutkinnassa	Pakotettu avovastauskenttä, jos vastaus on ei	Jos valintana käytetty palontutkinnassa -> sähkökäyttöraportti mainitaan lähdeluettelossa (ei kysytä enää erikseen alempana kohdassa Osa-alueen tarkastelussa käytetty lähdemateriaali)
-> lisäkysymys, jos sähkökäyttöraporttia on käytetty palontutkinnassa	-	Avovastauskohta sähkökäyttöraportista vedettävistä johtopäätöksistä	Ohjeistus muistilista-/apukysymystyyliin?
Osa-alueen tarkastelussa käytetty lähdemateriaali	Rakennuslupa-asiakirjat Pelastussuunnitelma Poistumissuunnitelma Atex-asiakirjat	Avovastausmahdollisuus esim. sen täsmentämiseksi, millaisista huolto- ja kunnossapitosuunnitelmista on kysymys	Alasvetovalikossa valituista kohdista generoituu selosteen ja raportin loppuun käytettyjen lähteiden luettelo

	<p>Huolto- ja kunnossapitosuunnitelmat Merlot Valvontasovellus tai OE-sovellus? Merlot on vain yksi ja poistuu toivottavasti pian MITÄ KAIKKIA MUITA VAIHTOEHTOJA PITÄISI LISTATA? Palotekninen suunnitelma Materiaalien tekniset tiedot Rakennuspiirustukset Muu, mikä?</p>	<p>Jos vastattu muu, mikä, pakotettu vastauskohta</p>	<p>Mitä alavetovalikkoon pitäisi vielä lisätä?: Kemikaaliluvat ja -ilmoitukset Sähkölaitteiden käyttöönottopöytäkirjat, tarkastuspöytäkirjat Poistumisturvallisuusselvitys, ulkoinen pelastussuunnitelma, loput menevät noihin muihin Tulisiko tänne esim. haastattelut ja se, keitä haastateltu? Generoituisi lopun lähde- ja menetelmäluetteloon täytön pohjalta</p>
--	--	---	---

Johtopäätökset rakennuksen rakenteellisesta paloturvallisuudesta: vapaan täyttämisen kenttä, josta tulee palontutkintaraportin osuus tästä osa-alueesta

3.3 Palotekniset laitteet (täytetään vain, jos kysymyksessä rakennuspalo tai rakennuspalovaara)

Pelastustoimen palotekniset laitteet?

Täyttökohta	Mahd. alavetovalikko	Mahd. vapaa täyttökenttä	Huomioita pt-selosteen kehittämiseen liittyen
Paloturvallisuuslaitteiden perustiedot ->Pelastustoimen laitteiden?	Listaus paloteknisistä laitteista	-	(Paloilmoittimen COM-numero siirtyy suoraan Ericasta hälytysselesteelle) Sitä voi OS päivittää, joten PTS:llä pitää käyttää OS tietoa. Tieto on jo RS, ei kannata kysyä uudestaan. Mahdollisuus valita alavetovalikosta ne palotekniset laitteet, jotka rakennuksessa on/ jotka vaikuttivat paloon. Tuleeko tähän valittaviksi myös palohälyttimet ja eri tyyppiset liesiturvalaitteet (osa niistä vain hälyttää, osa katkaisee virran tiettyjen ehtojen täytyessä tms)?
Automaattisen sammutuslaitteiston toiminta	Toimi suunnitellusti Ei ehtinyt reagoida Ei toiminut Ei voida arvioida	Mahdollisuus avata tarkemmin. Ohjeistukseen: jos laitteisto ei toiminut, tärkeää avata miksi ei toiminut (tässä kohtaa pakotettu vastauskenttä)	Kohta tulee täytettäväksi, jos rakennusselosteella on valittu kyllä seuraavaan kohtaan: <i>Kohteessa oli automaattinen sammutuslaitteisto myös</i>

			<p>valikko toimimisesta on RS. Tekstikenttää ei ole, se on hyvä.</p> <p>Muussa tapauksessa selosteelle kirjautuu <i>Kohteessa ei ollut automaattista sammutuslaitteistoa</i></p>
Hätäkeskukseen liitetyn paloilmoitinlaitteiston toiminta	Toimi suunnitellusti Ei ehtinyt reagoida Ei toiminut Ei voida arvioida	Mahdollisuus avata tarkemmin. Ohjeistukseen: jos laitteisto ei toiminut, tärkeää avata miksi ei toiminut (tässä kohtaa pakotettu vastauskenttä)	<p>Kohta tulee täytettäväksi, jos rakennusselosteella on valittu kyllä seuraavaan kohtaan: Kohteessa oli häkeeseen liitetty paloilmoitin myös valikko toimimisesta on RS. Tekstikenttää ei ole, se on hyvä.</p> <p>Muussa tapauksessa selosteelle kirjautuu <i>Kohteessa ei ollut hätäkeskukseen liitettyä paloilmoitinlaitteistoa tätä tietoa ei tarvitse tallentaa PTS:lle, se on jo RS. Tiedon voi tuki näyttää...</i></p> <p>III työpajan kommentti: Avoimeen vastauskenttään: mahdolliset paloilmottimen ohjaukset (IV, palo-ovet, palopellit) ja niiden toiminta</p>
Paloilmottimen ohjausten toiminta	Toimi suunnitellusti Ei toiminut Ei ollut	Avovastausmahdollisuus Avovastauskohta pakotettu, jos valittu: ei toiminut	<p>Minusta ei tarvita erillistä kohtaa, sisältyy edelliseen.</p>
Palovaroittimen / palovaroitinryhmän toiminta	Toimi suunnitellusti Ei ehtinyt reagoida Ei toiminut Ei voida arvioida	Mahdollisuus avata tarkemmin Ohjeistukseen: jos laitteisto ei toiminut, tärkeää avata miksi ei toiminut (tässä kohtaa pakotettu vastauskenttä)	<p>Myös valikko toimimisesta on RS. Tekstikenttää ei ole, se on hyvä.</p> <p>Kohta tulee täytettäväksi, jos rakennusselosteella on valittu kyllä seuraavaan kohtaan: <i>Kohteessa oli palovaroitin/palovaroitinryhmä</i></p>

			<p>Muussa tapauksessa selosteelle kirjautuu <i>Kohteessa ei ollut palovaroitinta/palovaroitinryhmää tai</i> <i>Ei voida arvioida, oliko kohteessa palovaroitinta/palovaroitinryhmää</i> Tätä tietoa ei tarvitse tallentaa PTS:lle, se on jo RS. Tiedon voi toki näyttää...</p>
Muun paloilmittimen toiminta	Toimi suunnitellusti Ei ehtinyt reagoida Ei toiminut Ei voida arvioida	Mahdollisuus avata tarkemmin Ohjeistukseen: jos laitteisto ei toiminut, tärkeää avata miksi ei toiminut (tässä kohtaa pakotettu vastauskenttä)	<p>Kts kommentit yllä. Kohta tulee täytettäväksi, jos rakennusselosteella on valittu kyllä seuraavaan kohtaan: <i>Kohteessa oli muu paloilmittin</i> Muussa tapauksessa selosteelle kirjautuu <i>Kohteessa ei ollut muuta paloilmittintä</i></p>
Poistumisopasteiden toiminta (merkkivalaistus)	Toimi oikein Ei toiminut Ei voida arvioida	- (avoin vastauskohta jo rakennusselosteella)	<p>Tieto saadaan siirrettyä suoraan rakennusselosteelta Minusta PTS:llä voisi olla erillinen tekstikenttä kaikkiiin kohtiin. Riittävätkö nämä tiedot, vai halutaanko jotain tarkennusta? Onko rakennusselosteen ko. kohdan ohje ajan tasalla?</p>
Poistumisreitivalaistuksen toiminta	Toimi oikein Ei toiminut Ei voida arvioida	- (avoin vastauskohta jo rakennusselosteella)	<p>Tieto saadaan siirrettyä suoraan rakennusselosteelta Minusta PTS:llä voisi olla erillinen tekstikenttä kaikkiiin kohtiin. Riittävätkö nämä tiedot, vai halutaanko jotain tarkennusta? Onko rakennusselosteen ko. kohdan ohje ajan tasalla?</p>

Savunpoistojärjestelmän toiminta	Toimi oikein Ei toiminut Savunpoistojärjestelmän toiminnassa/ käytettävyydessä oli puutteita Ei voida arvioida Pelastustoiminnassa ei voitu käyttää savunpoistojärjestelmää	Mahdollisuus avata tarkemmin On tyypillistä, että toiminnassa on erilaisia puutteita, kuten epäselvät tai puutteelliset opastukset käyttäjälle	Kohta tulee täytettäväksi, jos rakennusselosteella on valittu kyllä seuraavaan kohtaan: Kohteessa oli savunpoistojärjestelmä. Myös valikko toimimisesta on RS. Tekstikenttää ei ole, se on hyvä.
Alkusammutuskaluston käytettävyys	-	-	Siirtyy onnettomuusselosteelta: Omatoiminen sammutus -kohdasta
Alkusammutuskaluston käyttökoulutus	- Voisihan tähän laittaa ainakin vaihtoehdot, kohteessa olevilla henkilöillä oli koulutusta/ei ollut koulutusta	Avoin vastauskenttä	Minusta voisi kysyä kaikissa niissä, joissa OS:n Syy miksei alkusammutusta yritetty= Toimintakykyiset paikallaolijat eivät käyttäneet sammutusvälineitä tai Muu syy. Kohdetyypillä ei ole mielestäni väliä, vastaukset kertoo siitä olisiko as-koulutuksella saatu parempaa sammutusta vai ei. Siksi muotoilisin kysymyksen ” Alkusammutuskaluston käyttökoulutus ja osaaminen” Kaikissa kohteissa ei vaadita alkusammutuskaluston käyttökoulutusta. Kysymys nousee esiin vain niihin kohteisiin sijoittuvissa paloissa. Pitäisikö avata eri vaihtoehtoja tai esimerkkejä ohjeistuksessa, jotta

			vastauksiin tulisi jotain keskinäistä vertautuvuutta? Kohtaako tässä selvittelyyn käytetty aika ja saatu hyöty. Käyttökoulutusta ei voi velvoittaa, ellei kohteen omassa pelastussuunnitelmassa, turvallisuussertifikaatissa tms. tällaista velvoiteta.
Omaehtoiset, muiden palveluntuottajien toimittamat järjestelmät	Kyllä Ei	Avoin vastauskenttä, mahdollisuus avata esim. mistä järjestelmästä kysymys (esim. Verisure, Sector Alarm jne.)	Eikös nämä tule kohdassa Muu paloilmoin? Sen tekstikentän ohjeisiin pitää laittaa, että nämä kirjataan sinne.
Oliko palotarkastuksessa havaittu puutteita?	Kyllä Ei	Jos valittu kyllä -> pakotettu vastauskenttä	Selvitä havaitut puutteet ja kirjaa ne avoimeen täyttökenttään. Olisiko järkevämpää, jos olisi muodossa "sellaisia puutteita, jotka vaikuttivat tähän tapaukseen". Väestösuojan kunnossapidon laiminlyönnillä ei ole merkitystä, jos palo lähtee esim. sähkökeskukselta. Mitä tällä halutaan tilastoida? Funktio ei selviä.
Oliko palotarkastuksessa havaittuihin puutteisiin reagoitu määräajassa?	Kyllä Ei	Avovastauskenttä; pakotettu, jos vastattu ei	
Huom. Seuraavat kaksi täyttökohtaa eivät kunnolla istu tämän välilehden			

otsikon alle, mutta kuitenkin parhaiten tänne kuin muiden välilehtien sisälle			
<ul style="list-style-type: none">- Onko paikalla ollut henkilökuntaa, jos palo on sijoittunut sairaalaan- hoitolaitokseen- kouluun- hotelliin / hostelliin / muuhun vastaavaan- väliaikaiseen majoituspaikkaan- vastaanottokeskukseen- (leirille, leirikouluun tai vastaavaan)-	Paikalla oli henkilökuntaa Paikalla ei ollut henkilökuntaa Muu tilanne	Avovastausmahdollisuus tarkentavalle tiedolle	<p>Huom! Tämä ja seuraava kysymys avautuvat vastattaviksi vain, jos palo/onnettomuus sijoittuu näihin kohteisiin (eli seloste räätälöityy näihin kohteisiin sopivaksi, jos palo/onnettomuus kirjataan näihin kohteisiin sijoittuvaksi (rakennusselosteella)) Jotenkin pitäisi antaa mahdollisuus vastata tähän kysymykseen myös niissä tapauksissa, joissa henkilökunnalla on merkitystä vaikka rakennustyyppi ei olekaan siihen viittaava.</p> <p>Tuleeko rakennusselosteelta oikeasti tämä tieto? Rakennusluokituksen ja käyttötarkoitusten termit pitää silloin synkata.</p> <p>Avovastauskohdassa mahdollisuus pohtia mm. työvuoron vahvuutta</p>
<ul style="list-style-type: none">- jatkokysymys, jos edelliseen vastattu paikalla oli henkilökuntaa	Henkilökunta toimi oikein ja perustellusti onnettomuustilanteessa Henkilökunnan toiminta oli puutteellista onnettomuustilanteessa	Avovastauksessa perustelut alavetovalikossa tehdyille valinnalle	

	(osin onnistunutta, osin toivomisen varaa) Joku muu vastaus, mikä		
Osa-alueen tarkastelussa käytetty lähdemateriaali	Paloteknisten laitteiden dokumentit	Avovastauskenttä: mitä asiakirjoja käytetty	Asiakirjojen kirjavuudesta johtuen vaikea tehdä alasvetovalikkoa Pitäisikö lisätä tarkastuspöytäkirjat? Pitäisikö lähdeluetteloon tehdä päägenret, ja jaottelu tulisi sitä kautta? Esim. osa-alueittain
Oliko kohteeseen laadittu tarvittavat asiakirjat?	Kyllä Ei	Jos vastattu ei -> pakotettu vastauskenttä: mitä puutteita oli?	

Muut paloturvallisuuslaitteet:

- liesivahti

- aurinkosähköjärjestelmän turvakytkin

Alakysymys laitekohtaisesti: millaista turvatekniikkaa oli käytössä / asennettuna?

Johtopäätökset rakennuksen paloteknisistä laitteista: tähän vapaan täytön kenttään kootaan ne johtopäätökset ja olennaiset tiedot, jotka halutaan mukaan palontutkintaraporttiin

3.4 Liikennevälinepalot (täytetään vain, jos kysymyksessä liikennevälinepalo)

Täyttökohta	Mahd. alavetovalikko	Mahd. vapaa täyttökenttä	Huomioita pt-selosteen kehittämiseen liittyen
Liikennevälinetyyppi	-	-	Siirtyy suoraan onnettomuusselosteelta (yksi tai useampi liikenneväline: A, B, C jne.) Yleinen huomio: uusien liikennevälineiden päivittäminen. Vrt. vanha palontutkintaseloste ajalta, jolloin esim. sähköpotkulaudoista ei ollut tietoakaan. Lisää rivi -toiminto
Rekisteritunnus	-	-	Siirtyy suoraan onnettomuusselosteelta (yksi tai useampi liikenneväline: A, B, C jne.)
Liikenneonnettomuuden tyyppi	-	-	Siirtyy suoraan onnettomuusselosteelta
Ajokelivaroitus	-	-	Siirtyy suoraan onnettomuusselosteelta (tarkastettava, tulevatko tiedot jatkossa suoraan Ilmatieteen laitokselta, vai pitääkö onnettomuusselosteen täyttäjän tarkastaa mahdolliset ajokelivaroitukset)
Tien luokka	-	-	Siirtyy suoraan onnettomuusselosteelta
Tien numero	-	-	Siirtyy suoraan onnettomuusselosteelta
Risteävän tien luokka	-	-	Siirtyy suoraan onnettomuusselosteelta
Tien numero	-	-	Siirtyy suoraan onnettomuusselosteelta

Kommenttikierroksella pohdittavaksi: tarvitaanko ajoneuvokohtaisia omaisuusvahinkoarvioita, tai täyttökohtia missä kuvataan ajoneuvoittain silmämääräiset vahingot?

Kyllä joku vapaa tekstikenttä olisi hyvä, jossa saa kuvailla palojälkiä ym. Oleellisin asia tutkittaviin liikennevälinepaloihin (lähes aina henkilövahinko) on miksi ajoneuvo syttyi palamaan

Havainnot syttymispaikasta: matkustamo, moottoritila jne.

Syttynyt ajon aikana / pysäköitynä / kolarin yhteydessä

Ajoneuvon sijainti: pysäköintipaikalla / parkkihallissa / ulkona jne.

Mikä kaikki autosta osallistunut paloon?

Onko ollut kytkettynä lataukseen?

Käyttövoima: sähkö, hybridi, diesel, bensiini, kaasu (tulossa vety) (tulee suoraan Traficomilta)

Palontutkintaselosteita tehdään kuolemaan johtaneista onnettomuuksista. Miten syvälle tapahtuman taustoihin halutaan mennä – esim. itsetuhoisuus jne. Pitäisikö näistä kysyä Onnettomuustietoinstituutista tietoja, se kun tutkii tarkkaan kuolemaan johtaneet liikenneonnettomuudet? Näin pt-selosteelle ei päätyisi vain vaikutelmia tms., vaan olisi todennettua. Päivi kysyy OTIsta Arja Holopaiselta!

3.5 Maastopalot ja muut tulipalot (täytetään vain, jos kysymyksessä maastopalo tai muu tulipalo)

Täyttökohta	Mahd. alavetovalikko	Mahd. vapaa täyttökenttä	Huomioita pt-selosteen kehittämiseen liittyen
Palanut maastoala palokunnan saapuessa			Siirtyy suoraan onnettomuusselosteelta

Palanut maastoala tilanteen lopussa maastotyyppissä 1			Siirtyy suoraan onnettomuusselosteelta

Kommenttikierroksella pohdittavaksi: mitä kaikkia tietoja tälle välilehdelle pitäisi lisätä?

Maaston tyyppi on oleellinen. Ehkä myös analyysi oliko talousmetsää, sänkipeltoa, hoitamatonta sekametsää tms, jotka vaikuttavat omaisuusvahinkojen muodostumiseen.

- alue: virkistysalue / metsä / pelto

- onko valmis nuotionpaikka

- luonnonsuojelualue

- metsäpaloindeksi

- tuulensuunnat ym.

- mahdollinen sairauskohtaus ja sen vaikutus. Huomattavaa, että myöhemmissä tiedoissa (patologi, poliisi) tieto luokitellaankin palokuolemaksi.

HUOM! Yleinen huomio: millaisia mahdollisuuksia pitäisi varata täydentäville tiedoille, yksityiskohdille jne.? Toisaalta avovastauskohtia jo paljon.

4 IHMISEN TOIMINNAN ROOLI PALOSSA

Huom! Täytetään jokaisesta tutkinnan kannalta relevantista henkilöstä erikseen (henkilö A, B, C jne.). Käytännön toteuttaminen esim. lisärivitoiminnon kautta.

Määriteltävä ohjeistukseen henkilöt, joista täyttökohdat täytetään. Ensimmäinen ohjeistusluonnos tähän liittyen: tiedot täytetään tulipaloon osallisina olleista henkilöistä: syttymistilassa olleet henkilöt, kaikki onnettomuudessa loukkaantuneet ja menehtyneet. Hälytyksen tehnyt henkilö: jos kuuluu edellä mainittujen henkilöiden piiriin -> ei ongelmia, jos taas sivullinen (esim. hälytyksen tehnyt postinkantaja) alla kuvattu välilehti ei ole toimiva, ja siinä tapauksessa häneltä saadut alkutiedot riittänevät.

Olemme pyrkineet merkitsemään kohdat, joissa kyse on erityisistä henkilötietoryhmistä tai arkaluonteisista tiedoista. Näiden kohtien perään on merkitty asteriski (*). Näiden henkilötietojen keräämisen, säilyttämisen ja käyttämisen kohdalla on ohjeistettava menettelytavat ja esimerkiksi se, mitä tietoja voi olla tilastollisessa käsittelyssä, ja minkä tasoista tietoa puolestaan voi olla mukana muussa tapausraportoinnissa.

Ihmisen toimintaa koskeva osuus on huomattavasti laajempi kuin aiemmassa palontutkinnan raportoinnissa. Osin tämä johtuu vielä käytössä olevan selosteen suppeudesta ja vanhentuneisuudesta, osin palontutkinnan laventuneista tiedonintresseistä. Tavoite kehittää palontutkintaa muun onnettomuustutkinnan suuntaan edellyttää tutkinnan laadullista siirtymää kohti ihmisen toiminnan, sen edellytysten, rajoitteiden ja ylipäänsä säännönmukaisuuksien selvittämistä.

Ehdotukset uusista kysymyksistä saattavat herättää ihmetystä ja kritiikkiä siitä, kuuluuko ko. asioihin perehtyminen palontutkintaan. Epäilemättä siitä, mitä palontutkinta on tai mitä sen tulisi olla, on olemassa erilaisia ja erisisältöisiä näkemyksiä. Tässä yhteydessä kysymysten kokoonpanossa on huomioitu erityisesti kaksi näkökulmaa. Niistä ensimmäisen muodostaa liikenneonnettomuuksia tutkivan Onnettomuustietoinstituutin (www.oti.fi) tutkintakäytännöt, joissa otetaan hyvin laajasti huomioon lääketieteelliset ja käyttäytymistieteelliset näkökulmat. Palontutkinnassa ei toistaiseksi ole käytetty esim. lääkäreitä tai psykologeja asiantuntijoina, mutta tämä ei kuitenkaan estä ottamasta aiempaa paremmin huomioon ihmisen toimintaan ja sen edellytyksiin liittyviä kysymyksiä.

Toisen näkökulman ja perustelun entistä laveammalle ihmisen toiminnan taustojen selvittämiselle antaa laaja ruotsalaistutkimus, jonka tavoitteena oli löytää palokuolemia ja vakavia vammautumisia selittäviä tekijöitä (Andersson, Ragnar & Nilsen, Per (red.) (2018): *Mot en evidensbaserad nollvision kring bostadsbränder - Slutrapport*. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap & Karlstads Universitet. Saatavissa osoitteessa [Mot en evidensbaserad nollvision kring bostadsbränder : slutrapport, forskning \(brandforsk.se\)](https://brandforsk.se) . Ruotsalaisessa

aineistossa palokuoleman tai vakavan paloon liittyvän loukkaantumisen riskitekijöitä olivat mm. yksinasuminen, alhainen tulotaso, työelämän ulkopuolella oleminen, eläköityminen ennen varsinaista eläkeikää sekä asumis- ja muiden sosiaaliturvien piirissä oleminen (mt.,34-39).

Ne ruotsalaistutkimukset avasivat sillä tavalla omia silmiä, että me pelastusalalla työskentelevät ihmiset emme voi täysin tietää millaisia tietoja paloista tarvittaisiin, jotta niihin voisi vaikuttaa sosiaali-, terveys- tai vaikka maahanmuuttoviranomaisten kautta. Nämä tehtävät muutokset ovat ainakin askel siihen suuntaan.

Mistä koulutustaso on selvitetävissä, jos uhrilla ei ole esim. omaisia? Poliisikaan ei taida saada henkilön koulutustietoja. Entä sosioekonominen asema? Siviilisääty? Kansalaisuus? Mistä tiedostoista pelastusviranomaisen voi hankkia ko. tiedot?

Tieto henkilön tupakoinnista puuttuu!

Tämän luvun alkutekstin perusteella olen kanssanne samaa mieltä siinä, mihin suuntaan palontutkintaa tulee laajentaa. Siitä huolimatta pohja ei mielestäni riittävällä tasolla vielä ohjaa tutkijaa viemään tarkastelua riittävän syvälle organisaation ja toimintaympäristön tarkasteluun. Siksi muuttaisin luvun otsikkoa esim. ”Ihmisen, organisaation ja toimintaympäristön rooli palossa”.

Tämä luku on suurelta osin uutta palontutkinnassa ja kokonaisuutena vaatii jo laajempaa tutkinnallista osaamista. Sitä ei kaikilta osin nykyinen koulutus tarjoa, mutta sen ei mielestäni tarvitse antaa rajoittaa raportoinnin kehittämistä. Siitä syytä tämän alustan tulee tukea mahdollisimman paljon oikeanlaisen tiedon hankintaan.

Sidney Dekkerin sanoin syntynyttä virhettä on selvitettävä niin pitkälle, että tehdyt virheelliset toimenpiteet näyttävät järkevilä. Se on mielestäni täydellisesti sanottu. Tällöin keskeinen ihmisen toimintaan vaikuttava tekijä tilanteessa on toimintaympäristö/yhteisö/organisaatio. Onpa kyse saunaa lämmittävästä turistista joka ei ole toimenpidettä ennen tehnyt, tai pelastustoimintaa johtava kokenut palomestari. Tehtyihin ratkaisuihin, jotka siinä hetkessä tekijän mielestä ovat oikeita, vaikuttaa suuri määrä asioita. Siitä tekijöiden joukosta tulisi osata kaivaa esille ne juuri tämän tapauksen kannalta oleellimmat. Ne, joihin voidaan kenties tulevaisuudessa vaikuttaa. Käyttäytymistieteiden näkökulmasta ihminen ei tee omasta mielestä virheitä. Toiminnalle on yleensä syy.

Tätä samaa logiikkaa tulisi noudattaa pelastustoiminnan tarkastelussa. Pelastustoimintaan vaikuttaa joukko erilaisia palokunta-ajaltakin olevia toiminta- ja ajatusmalleja. Ne vain harvoin nousevat kyseenalaistettaviksi koska näin on aina tehty.

Täyttökohta	Mahd. alasetovalikko	Mahd. vapaa täyttökenttä	Huomioita pt-selosteen kehittämiseen liittyen
Sukupuoli	Mies Nainen Muu	-	
Ikä	- vuoden tarkkuudella - myös vaihtoehto syntymätön	numeraalinen täyttökenttä	Ei ikäjaottelua ("haarukkaa"), vaan suoraan ikä. Tietojen haussa haettavissa kaikki tiettyyn ikäluokkaan kuuluvat (voi esim. hakea palontutkintaselosteen kaikista 49-59 -vuotiaista tms.) (Ei tiedossa -vaihtoehtoa ei laiteta, koska asia selvitettävä, keskeneräisessä selosteessa jätetään täyttämättä.)
Henkilön pääasiallinen toiminta (Sosioekonominen asema)	Työllinen Työtön Lapsi Opiskelija Eläkeläinen (avovastauskenttä pakollinen, tai vaihtoehtoisesti eri eläkemuotojen aukeaminen tämän valinnan jälkeen) Osa-aikaeläkeläinen	Avovastauskentässä mahdollisuus tarkentaa Esim. tarkempaa eläkeperustetta koskeva tieto*	Vuoden aikana. Eläkeläiset, jako? Eläke, vanhuuseläke, sairaseläke, työkyvyttömyyseläke. Julkisessa raportoinnissa ei avata eläkkeen muotoa tarkemmin, tilastollisessa tarkastelussa voidaan eritellä (jolloin tieto ei ole yhdistettävissä tiettyyn henkilöön).

	Joku muu, mikä (avovastauskenttä pakollinen)		Esim. turvapaikan hakija – joku muu, mikä -luokkaan
Siviilisäät	Ei parisuhteessa/naimaton Parisuhteessa Eronnut Leski Ei tiedossa		HUOM! Tarvitaanko tätä tietoa, vrt. seuraavat kaksi täyttökohtaa? Tietosuojan toteuttamisen näkökulma: ei kerätä tietoa tarpeettomasti. Menee vähän silmälasien nosteluksi, mutta mitä jos on esim. leski, eronnut ja parisuhteessa (esim. Sauli Niinistö). Eli vain nykyinen status? Mielestäni tämä tieto kuuluu luokkaan, ”kiva tietää”. Voi poistaa. Oleellinen tulee esille seuraavissa kohdissa
Ruokakunnan koko	1 2 3 4 5 6 7+		Alasvetovalikon ehdotuksessa (1-7+) käytetty Tilastokeskuksen tapaa kysyä ruokakunnan koko.
Perhesuhteet/asumistilanne/elämäntilanne	Perhe (aikuinen/aikuisia ja lapsia/nuoria) Kahden aikuisen talous Yhden aikuisen talous Yhteisöasuminen / kommuuni	Avovastauskenttä tarkennuksille Pakotettu avovastauskenttä, jos valintana joku muu, mikä	Täyttökohhta haastava, mutta eittämättä tärkeä. Esim. tahallisia paloja koskevissa tutkimuksissa todettu, että osassa tapauksia palojen taustalla on selvästi nähtävissä erilaisten elämäntilanteiden laukaiseva vaikutus.

	Joku muu, mikä (esim. vuoroasuminen, erotilanne, puolison kuolema tms. tilanne, missä perhesuhteet muutoksessa)	(Myöhempää tutkimuskäyttöä ajatellen: analyysin tekijä luokittelee.)	
Koulutustausta (valinta ylimmän koulutustason mukaan)	Perusaste kesken/puuttuu Perusaste Ylioppilastutkinto Ammatillinen tutkinto Alempi korkeakoulututkinto Ylempi korkeakoulututkinto Joku muu, mikä Ei tietoa	Avovastauskohta: mistä tieto saatu?	Joku muu, mikä -vaihtoehto: esim. maahanmuuttajat ja koulutuksen vertaaminen? Kommenttikierroksella pohdittavaksi: otetaanko mukaan Ei tietoa - vaihtoehtoa? Onko tarpeellinen, houkuttaako selvittämättä jättämiseen? Koulutustasolla merkitystä onnettomuuksien taustalla. Koulutustaso ei salassa pidettävä tietoa, voidaan raportoida myös julkisesti. Onko aina mahdollista selvittää? Esim. yksin asuva henkilö, jolla ei ole omaisia menehtyy. Mistä saa tarvittavan tiedon kohtuullisella vaivalla? Tärkeä tieto kokonaisuudessa. Alkuun tieto unohtuneelta

			selvittää, ja ”ei tietoa”-kohtaa käytetään paljon.
Kansalaisuus	Alasvetovalikkona yleisimmät kansalaisuudet, lisäksi muu	avoimeen kenttään muu, mikä Mielestäni hyvä lisäys ja saadaan tärkeää tietoa.	Miksi kysytään? Siksi, että asialla on merkitystä. Toiminta onnettomuustilanteessa voi olla erilainen, turvallisuuskoulutus voi puuttua. Hätäilmoituksen kanssa voi olla ongelmia. Erityinen henkilötieto. Tarpeen välttää tilanne, missä rotuun tms. liittyvä tieto on pääteltävissä kansalaisuudesta, äidinkielestä ym. Ei raportissa julkaistavaa tietoa, voidaan kerätä tilastollisen tutkimuksen tarpeisiin.
Aiempi / toinen kansalaisuus	Alasvetovalikkona yleisimmät kansalaisuudet, lisäksi muu		Tavoitteena saada tietoa maahanmuuttajataustaisten ihmisten onnettomuuksista. Erityinen henkilötieto. Tarpeen välttää tilanne, missä rotuun tms. liittyvä tieto on pääteltävissä kansalaisuudesta, äidinkielestä ym. Ei raportissa julkaistavaa tietoa, voidaan kerätä tilastollisen tutkimuksen tarpeisiin.
Äidinkieli	Alasvetovalikkona yleisimmät kielet virallisten kielten lisäksi, lisäksi muu, mikä - vastauskenttä		Mm. kohdetta koskevan turvallisuusohjeistuksen sisäistämisessä tai hätäilmoituksen tekemisessä voi olla haasteita.

			Erityinen henkilötieto. Tarpeen välttää tilanne, missä rotuun tms. liittyvä tieto on pääteltävissä kansalaisuudesta, äidinkielestä ym. Ei raportissa julkaistavaa tietoa, voidaan kerätä tilastollisen tutkimuksen tarpeisiin.
Onnettomuuden seurauus yksilölle (henkilövahinko)	<p>Henkilö ei loukkaantunut Henkilö loukkaantunut lievästi Henkilö loukkaantunut vakavasti Henkilö menehtynyt onnettomuuden seurauksena 30 vrk sisällä Henkilö on menehtynyt onnettomuuden seurauksena myöhemmin</p> <p>Pohdintaa: henkilö kuollut onnettomuuspaikalla – tästä yksi luokka?</p>	<p>Tänne voi lyhyesti kuvata mm. vammojen laadun*</p> <p>- HUOM! Kenttä vaatii vielä pohdintaa. Mietittävä mm. sitä, mitä tarvetta tarkennetulle tiedolle on – vain tästä tulee pelastuslain mukainen peruste kysyä ja kirjata tarkempia tietoja (ks. viereinen sarake oikealla).</p> <p>Onnettomuuden seurauus henkilölle: vammojen kuvaaminen</p>	<p>Ohjeeseen: lievän ja vakavan loukkaantumisen määrittely, palokuoleman määrittely (30 vrk ym.)</p> <p>Huomattavaa, että lievän ja vakavan loukkaantumisen välillä määrittelyssä voi olla haasteita: esim. savua hengittänyt henkilö voi olla lievästi tai vakavasti loukkaantunut. Tämä olisi tarpeen määrittellä. Mitä vähemmän määrittelyssä on tulkinnanvaraisuutta, sitä vähemmän on tarvetta kirjata tarkempia tietoja, joiden kirjaaminen pitäisi perustella.</p> <p>Lähtökohtaisesti tässä on kysymyksessä fyysinen loukkaantuminen. Tarkoituksena ei ole vähätellä tai jättää huomiotta henkistä kuormitusta, mutta on tärkeää tunnistaa, että sen arvioiminen on erittäin vaikeaa. Ihmiset kokevat asioita eri tavalla, reaktioita on monenlaisia eivätkä raskaimmat reaktiot ole välttämättä</p>

		avoimeen kenttään ei hyödytä tilastointia.	kovin "näyttäviä". Lisäksi reaktiot voivat tulla viiveellä. Vrt. PRONTO:n ohjeet: <u>Onnettomuudessa vakavasti loukkaantuneet (lkm)</u> Merkitään ne henkilöt jotka ovat loukkaantuneet onnettomuuden seurauksena. Tähän ei merkitä sairaskohtauksen vuoksi loukkaantuneita, vaikka pelastuslaitos olisi tehnyt pelastustoimenpiteitä. Vakavasti loukkaantunut on henkilö, jolla on <ul style="list-style-type: none">vamma, joka vaatii yli 48 tunnin mittaista sairaalahoitoa ja joka on aloitettu enintään seitsemän päivän kuluessa vamman saamisestaluunmurtuma (lukuunottamatta yksinkertaisia murtumia sormissa, varpaissa taikka nenämurtumaa)vakavaa verenvuotoa tai vakavia hermo-, lihas- tai jännevammojasisäelinvammojatoisen ja kolmannen asteen palovammoja tai palovammoja, joissa ihosta yli 5 % on palanuttartuntaa aiheuttaville aineille altistumisesta aiheutunut tulehdussäteilyvammasyövyttävälle tai myrkyllisille aineille altistumisesta aiheutunut vamma.
-> lisäkysymys, jos henkilö menehtynyt onnettomuudessa: mistä tilasta henkilö löytynyt	<u>Jos okt:</u> keittiö olohuone makuuhuone jne. <u>Jos tuotantotila:</u> tuotantotila	-	Tilan räätälöityminen rakennusselosteelle valitun kohteen mukaan: kotiympäristössä eri kysymykset kuin muussa kohteessa. (Tiedon saa ilmaista julkisessa raportissa.)
-> lisäkysymys, jos henkilö on menehtynyt onnettomuudessa, ja luotettavat tiedot ovat saatavilla joltain informantilta Ongelmallista saada tietoa, tuleeko mitään luotettavaa?	Henkilö on saanut turvallisuuskoulutusta, mikä auttoi tilanteessa toimimisessa Henkilö saanut turvallisuuskoulutusta,	Tänne voi kuvata informantin kertoman koulutuksen ja sen vaikutuksen onnettomuustilanteessa toimimiseen	Ohjeeseen esimerkkejä turvallisuuskoulutuksesta: * lapsia ja nuoria ajatellen esim. Nou Hätä, Tulikettu (Pirkanmaa), VarTu (Varsinais-Suomi) ja muut alueelliset turvallisuushankkeet

	mikä ei auttanut tilanteessa toimimisessa Ei tietoa henkilön aiemmasta turvallisuuskoulutuksesta	Yleensä palokuolleen omaisia ei ole eivätkä he tiedä uhrin turvallisuuskoulutuksiin osallistumisista. Turvallisuuskoulutuksiin osallistumisesta ei jää jälkeä mihinkään viralliseen tietokantaan tms.	* aikuisten erilaiset alkusammutus- ja poistumisharjoitukset * ensiapukoulutus Täyttökohdassa aiheellista pohtia, saadaanko tästä luotettavaa tietoa. Lisäksi huomioitava, että oikeaan toimintaan vaikuttaa moni muukin asia kuin saatu koulutus.
-> lisäkysymys, jos henkilö ei ole menehtynyt onnettomuudessa Koulutuksen selvittäminen toimii paremmin tässä kuin palokuolemien kohdalla	Henkilö on saanut turvallisuuskoulutusta, mikä auttoi tilanteessa toimimisessa Henkilö saanut turvallisuuskoulutusta, mikä ei auttanut tilanteessa toimimisessa Ei tietoa henkilön aiemmasta turvallisuuskoulutuksesta	Tänne voi kuvata henkilön kertoman koulutuksen ja sen vaikutuksen onnettomuustilanteessa toimimiseen	Ohjeeseen esimerkkejä turvallisuuskoulutuksesta: * lapsia ja nuoria ajatellen esim. Nou Hätä, Tulikettu (Pirkanmaa), VarTu (Varsinais-Suomi) ja muut alueelliset turvallisuushankkeet * aikuisten erilaiset alkusammutus- ja poistumisharjoitukset * ensiapukoulutus Täyttökohdassa aiheellista pohtia, saadaanko tästä luotettavaa tietoa. Lisäksi huomioitava, että oikeaan toimintaan vaikuttaa moni muukin asia kuin saatu koulutus.
Pitäisikö muuttaa: palontutkijan arvio siitä, olisiko parempi osaaminen voinut estää onnettomuuden tai vähentää sen seurauksia?	-		Esim. tietoisuus palovaroittimista – ollut kaikkien saatavilla? Havaintojen kirjaaminen
Omais-/perhehoito*	Ei omais-/perhehoitosuhdetta tai vastaavaa		(ei kysytä liikenneväline- maasto- tai muissa tulipaloissa)

	Omaishoitosuhte: taloudessa omaishoitaja ja omaishoidettava henkilö Perhehoito Joku muu, mikä		Arkaluonteinen tieto (ei sisälly GDPR:n erityisiin henkilötietoryhmiin, mutta on kansallisessa lainsäädännössä määritelty arkaluonteiseksi tiedoksi)
-> lisäkysymys, jos edellisessä kohdassa valittu joku kolmesta viimeisestä vaihtoehtosta*	-	Avovastauskenttä, missä luonnehditaan omais- / perhehoitosuhteen laatua, sidonnaisuuden voimakkuutta, kestoja ym.	Ohjeistettava vastaamiseen mm. poistumismahdollisuudet Huomattavaa, että omaishoidettava voi olla iältään mitä tahansa: lapsi, aikuinen, vanhus.
Henkilön suhde tuhoutuneeseen omaisuuteen	Omistaja Vuokralainen Vieras Naapuri AirBnB tai vastaava Työntekijä/huoltomies Ulkopuolinen urakoitsija Joku muu, mikä (pakotettu vastauskenttä) Ei tiedossa	Mahdollisuus täsmentää avovastauskentässä	Olisiko esim. lisätietoja -kohtaan parempi? AirBnB:lle joku toinen termi (ettei käytetä yhtä "kauppanimeä")
Kuinka kauan omistus-, vuokra-, AirBnB - tms. suhde on arviolta kestänyt?	-	Avovastauskohta siitä, kuinka kauan omistus- tai vuokrasuhde on kestänyt, tai kuinka kauan esim. AirBnB - vuokraus on kestänyt.	Olisiko esim. lisätietoja -kohtaan parempi? AirBnB:lle joku toinen termi (ettei käytetä yhtä "kauppanimeä")

		<p>Kuinka kauan omistus-, vuokra- tms. suhde kestänyt? Miksi halutaan kaivaa vuokrasopimus? Tällä ei ole mitään merkitystä, jos kyseessä on oma asunto. Kukaan ei muuta kirjojaan AirBnB-asuntoon...</p>	
<p>Oliko suhteella tuhoutuneeseen omaisuuteen vaikutusta onnettomuuteen?</p>	<p>Kyllä Ei Ei voida arvioida</p>	<p>Avovastausmahdollisuus -, pakollinen, jos vastattu kyllä</p> <p>Oliko suhteella tuhoutuneeseen omaisuuteen vaikutusta onnettomuuteen? Mitä tällä etsitään? Oman asunnon saat polttaa, mutta naapurin et?</p> <p>Tämä vaatinee hieman enemmän avaamista. Haetaanko tällä esim. seuraavaa: Omakotitalo syttyy palamaan kattotulitöistä; henkilö A= OKT omistaja-> ei vaikutusta, henkilö B = ulkopuolinen urakoitsija (kattotulityö) -> kyllä oli</p>	<p>PM: onko tämä kysymys tarpeellinen (tai järkevä)?</p>

		vaikutusta -> sytytti kattorakenteet toholla palamaan.	
Palon/onnettomuuden havaitseminen kyseisen henkilön pelastautumiseen nähden (henkilövahingot)	Henkilö havaitsi palon/onnettomuuden syntymisen ajoissa Henkilö havaitsi palon/onnettomuuden syntymisen, mutta liian myöhään Henkilö ei havainnut palon/onnettomuuden syntymistä ollessaan unessa Henkilö ei havainnut palon/onnettomuuden syntymistä johtuen muusta syystä (esim. tajuttomuus, sairauskohtaus, päihtymys) Joku muu vaihtoehto, mikä	Avovastauskenttä mahdollista tarkentamista varten (mahdollisesti *) Päihtymys tai sairauskohtaus eivät ole erityisiä henkilötietoja. Jos sen sijaan raportoidaan promillemäärä tai sairauskohtauksen laatu -> erityisiä henkilötietoja.	Tätä käsitelty yleisemmällä tasolla jo onnettomuusselosteella, mutta tässä yhteydessä avataan kaikkien osallisten näkökulma. Onnettomuus- ja palontutkintaselosteiden tietokenttien vertailu. Mitkä ovat olennaisia tietoja palon havaitsemiseen ja pelastautumiseen nähden? Loukkaantuneista saadaan tietoa, palokuolemista haastava.
Henkilön toiminta palossa/muussa onnettomuustilanteessa	-	Tulisiko tämä vain avovastauskohtana ? Jos näin, ohjeistuksessa voi olla apukysymyslistausta, jotta vastaaminen helpottuu ja on laadultaan parempaa.	Luokittelu hankalaa, myöhemmässä tutkimuksissa luokitellaan tutkimusaiheen mukaan.

Poistuiko tilasta	Kyllä Ei Joku muu tilanne, mikä	Tarkentavat tiedot Lisäkysymys, jos vastaus ei	Lisäkysymys: mitä kautta poistui! Esim. Kemppilänkatu, Turku: ei voinut poistua porraskäytävän kautta mikä täynnä savua. Ei päässyt parvekkeen kautta. Ratkaisu: siirrettiin pakohupun avustuksella viereiseen asuntoon, minkä parvekkeelta saatiin tikasautolla pelastettua Minkä verran onnettomuus vaikutti poistumiseen? * omatoiminen poistuminen * ohjattu poistuminen
-> lisäkysymys, jos ei poistunut tilasta: Miksi ei poistunut tilasta	Ei tullut tietoiseksi onnettomuudesta Uloskäynti ei toiminut (esim. lukittu, tukittu) Uloskäynti ei toiminut muusta syystä (palon aiheuttama ylipaine) Tilasta lähdettiin poistumaan liian myöhään (ei ehtinyt poistua tilasta) Ei halunnut poistua tilasta (itsetuhoisuus) Ei pystynyt poistumaan esim. liikuntaesteen tai	Vapaa avovastauskenttä täsmennyksille (mahdollisesti *) Pakotettu avovastauskenttä, jos valittu muu, mikä On tulkinnanvarainen kysymys, kuuluvatko esim. liikuntaeste tai -vamma erityisiin henkilötietoryhmiin. Jos liikuntaeste tai -vamma avataan tarkemmin, se	Kolmas alavetovalikon kohta: onko uhri löytynyt oven sisäpuolelta oven läheisyydestä: oliko tilanne sellainen, että paineen vuoksi (sisä)ovea ei ole saatu auki?

	päihteiden käytön vuoksi. Poistumistiet eivät vastanneet asukkaan toimintakykyä Muu, mikä? Ei tiedossa	on terveyteen liittyvä henkilötieto.	
Toimintakyky*	Hyvä län mukainen alempi toimintakyky (iäkkäät, mutta myös lapset) Alentunut toimintakyky pysyvän vamman vuoksi Alentunut toimintakyky sairauden tai vamman vuoksi Alentunut toimintakyky päihtymystilan vuoksi Henkilö eli toisten avun varassa Ei tiedossa		Hyvän toimintakyvyn mittapuuna normaalisti toimintakykyinen aikuinen (mitä lainsäätjä ihmisen toiminnalta edellyttää) <i>Esim. tilapäisesti alentunut toimintakyky vaikkapa leikkauksen jälkeen? Esim. lääketokkuran vuoksi syvemmässä unessa kuin normaalisti. Päihtymyksen kanssa samaan luokkaan.</i> <i>Tai esim. onnettomuudessa saa silmilleen jotakin, eikä näe poistua – onnettomuudesta johtuva alentunut toimintakyky</i>
-> lisäkysymys, jos toimintakyky on alentunut sairauden tai vammaisuuden vuoksi*	-	Vapaa täyttökenttä, missä mahdollisuus avata vaikutuksia toimintakykyyn - mietittävä, miten ja millä tarkkuudella voi huomioida	Julkiseen raporttiin ei muuta kuin maininta alentuneesta toimintakyvystä (ei syytä tai esim. sairautta tai vamman laatua alentuneen toimintakyvyn taustalla)

		<ul style="list-style-type: none">- mahdolliset apuvälineet päivittäisessä tai tilapäisessä liikkumisessa- mahdollinen kuulolaite, näkövamma, mikä vaikuttanut reagointiin	
-> lisäkysymys, jos toimintakyky on alentunut päähtymystilasta johtuen*	Ollut alkoholin vaikutuksen alaisena Ollut huumausaineiden vaikutuksen alaisena Ollut sekä alkoholin että huumausaineiden vaikutuksen alaisena Päähtymystilan aiheuttajasta ei tietoa	Avovastauskenttään mahdollisuus kirjata, mistä päihteestä / huumausaineesta oli kysymys. Jos tätä tietoa kerätään onnettomuuksien ennaltaehkäisyn tarpeisiin, sitä ei tuoda julkiseen raporttiin. Tietoja voidaan käyttää vain tutkimusaineistossa, mistä yksittäiset henkilöt eivät ole tunnistettavissa.	Onnettomuuden selvittämisen ja onnettomuuksien ennaltaehkäisyn näkökulmasta päihtymys/huumeiden vaikutuksen alaisena oleminen relevantti tieto, sen sijaan aineen tarkkaa laatua ei kuulu tuoda julkisuuteen. Kirjauskysymykset avattava ohjeessa III työpajan pohdintaa: Päihdeongelma tai onko aiempia läheltä piti -tilanteita? Muistinvarainen tieto? Osoitetieto? Kohteeseen aiemmin liittyneet aiemmat hälytykset. → tarkempi tutkinta. Henkilö poliisin vanha tuttu? Miten tieto saadaan, jos henkilö muuttaa tai häädetään palon jälkeen, jolloin osoite muuttuu?

			<p>Jos henkilön aiempaan onnettomuushistoriaan liittyviä tietoja on saatavilla ja niitä kerätään, on huomioitava mitä voidaan julkisesti raportoida. Esim. päihdeongelma on terveystieto, mikä kuuluu erityisiin henkilötietoryhmiin.</p> <p>Oliko henkilöllä ollut taustallaan useampia tulipaloja? Edes poliisi ei saa kerätä tietoja tulipaloista suhteessa henkilöön, jos kyseessä ei ole rikosasia.</p> <p>Päihdeongelma tai onko aiempia läheltä piti -tilanteita? → Oman arvion mukaan mahdotonta toteuttaa, ellei sitten muistinvaraisesti löydy historiaa. Osoite vaihtuu yleensä sen verran taajaan, että perässä ei pysy</p>
Sosiaalihuollon asiakkuus*	<p>Henkilöllä on ollut sosiaalihuollon asiakkuus Henkilöllä ei ole ollut sosiaalihuollon asiakkuutta Ei tietoa</p>		<p>Ohjeessa avattava eri sosiaalihuollon asiakkuuksien muotoja.</p> <p>Vrt. em. ruotsalaistutkimus: sosiaalihuollon asiakkuudella yhteyttä onnettomuuksien taustalla</p>

			Terveystiedot ja sosiaalihuollon tiedot ovat arkaluonteisia tietoja, ei julkiseen raporttiin.
- jatkokysymys, jos on ollut sosiaalihuollon asiakkuus: onko palveluntarve arvioitu riittäväällä tavalla / oikein turvallisen asumisen näkökulmasta?	Kyllä: palveluntarve on arvioitu riittäväällä tavalla /oikein turvallisen asumisen näkökulmasta Ei: palveluntarvetta ei ole arvioitu riittäväällä tavalla, tai se on arvioitu väärin turvallisen asumisen näkökulmasta Muu tilanne, mikä (esim. arvioitu osin oikein, osin puutteellisesti)	Sanallinen perustelu alavetovalikon vastaukseen	Ohjeistukseen voisi pistää apukysymyslistausta täällä pohdittavista asioista: poistumisturvallisuus, riittävä turvatekniikka huomioon ottaen henkilön kunto, toimintakyky ja mahdollinen riskikäyttäytyminen... Sanallisen perustelun ohjeistukseen myös kysymys siitä, miten on tarkasteltu. Esim. Palo-RAI tms. Tietoa voi käyttää tilastollisessa tutkimuksessa, ei julkiseen raporttiin.
Pelastaminen	Henkilö pelastettiin viranomaisen toimesta Henkilö pystyi itse poistumaan Henkilöä ei pelastettu: ei tarvetta Henkilöä ei pelastettu: ei mahdollisuuksia Joku muu tilanne, mikä		Mitä kautta, miten: talutettu käsketty kannettu tuotu paarilla tuotu tikkaita pitkin köysipelastaminen pakohuppu paineilmalaitteisto Vrt. edellä kommentoitu kohta, nämä lähemmäs toisiaan

Osa-alueen tarkastelussa käytetty lähdemateriaali	Terveysviranomaisilta saadut tiedot Sosiaaliviranomaisilta saadut tiedot Haastattelutiedot: kuka, mikä rooli (tätä ei nyt esim. rakennustekniset kysymykset välilehdellä, voisi lisätä kaikkiin) Voiko tehdä kuulemislokin, mihin esim. kuulemisen päivämäärän ja kellonajan voisi klikkailla		Alasvetovalikossa valituista kohdista generoituu selosteen ja raportin loppuun käytettyjen lähteiden luettelo
-> lisäkysymys, jos edellä vastattu haastattelutiedot: ketä / keitä haastateltu?	-		Nimi, asema (asukas, omistaja, työntekijä, sivullinen, ohikulkija jne.), päivämäärä, kellonaika...

Huom! Pohdittavaksi: miten saataisiin selville se, onko toimintaympäristö (esim. saunominen, puulämmitys ym.) olleet henkilölle tuttuja (esim. turistit)

- Huom! Pohdittavaksi: miten saataisiin selville se, onko toimintaympäristö (esim. saunominen, puulämmitys ym.) olleet henkilölle tuttuja (esim. turistit) → Saunapalo –teemassa kysyttiin turistien perehdytystä. Tässä voisi olla ratkaisun siementä. Tätä asiaahan kysyttiin jo hallintasuhteissa, eli voisiko sieltä sitten aueta lisäkohta.

- Tällaisissa tapauksissa esim. kulttuuriin ja sitä kautta toimintaympäristössä toimimiseen liittyvät seikat ja niiden huomioiminen on palontutkijan itsensä huomattava ja osa tutkijan ammattitaitoa. Siinä vaiheessa, kun riittävän moni tekijä (esim. tulisijan käyttö, saunominen, turisti tai muu ei kantasuomalainen) liittyy tapaukseen, tutkijan on osattava ottaa tämä huomioon. Viimekädessä asiaa on osattava kysyä tapaukseen liittyviltä henkilöiltä. Olettaen että ovat kykeneviä kertomaan.

Kaikkien täyttökohtien jälkeen vapaa suorasanaista täyttökenttä, mihin kootaan yllä täytetyn avulla sellainen koonti onnettomuuteen osallisen henkilön / osallisten henkilöiden toiminnasta, joka halutaan näkyväksi julkiseen raporttiosuuteen palontutkinnan tavoitteiden täyttämiseksi (onnettomuuksien ennaltaehkäisy, turvallisuusviestintä). Koontiosuuteen kirjattavien tietojen kohdalla on otettava huomioon tietosuojaan liittyvät kysymykset (nämä ohjeistettava erikseen ja mielellään esimerkein: tämän tiedon saa mainita, tätä tietoa ei saa mainita jne.)

5 PELASTUSTOIMINNAN KULKU JA KEHITTÄMINEN

Pelastustoimintaa koskeva osuus on haastava, ja tähän olisi hyvä saada konkreettisia ja perusteltuja kommentteja.

Lähtökohtana on Pell 41 §:n 1-2 mom. - tässä relevantit kohdat kursivoituina:

Pelastuslaitoksen on suoritettava palontutkinta. Palontutkinnan tavoitteena on vastaavien onnettomuuksien ehkäisy ja vahinkojen rajoittaminen sekä *pelastustoiminnan ja toimintavalmiuksien kehittäminen*.

Palontutkinnassa arvioidaan tulipalon syttymissy ja selvitetään tarvittavassa laajuudessa palon syttymiseen ja *leviämiseen vaikuttaneet tekijät, palosta aiheutuneet vahingot ja vahinkojen laajuuteen vaikuttaneet tekijät sekä pelastustoiminnan kulku. Selvityksen laajuuteen vaikuttaa erityisesti palon seurausten vakavuus*.

Onnettomuusselosteella käydään yksikkökohtaiset toiminnan kuvaukset ja tuloksellisuuden arviointi, palontutkintaselosteella pelastustoiminnan kulun selvittämisessä pitäisi nousta tästä korkeammalle, lintuperspektiiviin. Kommenttikierroksella toivomme palautetta siitä, mitä ovat ne lisäarvot, mitä palontutkintaselosteen pitää tuottaa onnettomuusselosteelle kirjattuun verrattuna. Esimerkiksi: sellaisten kysymysten kysyminen, mitä onnettomuusselosteella ei ole ollenkaan, esim.

- tilannekeskustoiminta
- toimintavalmiuden varmistaminen
- tilannekuvan muodostaminen (mm. tiedottaminen, yhteistoiminta muiden viranomaisten kanssa, toimintavalmiuden varmistaminen, tilanteen lopettaminen)
- Joukkue-/komppaniatason johtaminen

- Esimerkiksi: sellaisten kysymysten kysyminen, mitä onnettomuusselosteella ei ole ollenkaan, esim. → Taktiikan valitsemisen onnistuminen, ensimmäisen yksiköiden toimien onnistuminen (vertailuna nelikenttä-malliin), viranomaisyhteistyön onnistuminen, käskeyden välittäminen, viestiliikenne, taktiikan/strategian johdonmukaisuus, valittiinko tilanteessa oikeat painopisteet...

Muuta huomioitavaa:

- kysymysten muotoilussa ja koko osiossa pitäisi saada sisäistettyä se näkökulma, että tavoitteena ei ole etsiä virheitä ja kritisoida, vaan pelastustoimintaa käsitellään tulevien tehtävien näkökulmasta
- → Tämä on allamme tabu ja voi vaatia sukupolvenvaihdosta, ennen kun näistä asioista voidaan sivistyneesti ilman ”uhriutumista” keskustella. Tähän kokonaisuuteen tämä ei mielestäni kuitenkaan saa vaikuttaa, tähän suuntaan on mentävä ja vastaanottaja sen sitten ymmärtää tai ei ymmärrä.
- pelastustoiminnan kulkua ja sen varrella tehtyjä valintoja pohdittaessa huomioitava se, että vasta jälkikäteisesti on tiedossa se tulevaisuus, mikä tehtävän keskellä oli vielä hämärän (tai pitäisikö sanoa: savun) peitossa
- → Ammattitaitoon kuuluu osata käyttää kohdekorttia ja ymmärtää asuinrakennusten osalta rakenne ym. ulkonäön ja rakentamisvuoden (pitäisi selvittää kun näkee rakennuksen) perusteella. Aina voi tulla yllätyksiä, mutta, jos koko toiminta perustuu varautumiseen ei tämän taakse oikein voi mennä.

Tulevan lainsäädännön näkökulma: Pelastuslain uudistamisen esiselvityshankeeseen tehdyssä Pelastustoimintajaoksen arviomuistiossa esitetään harkittavaksi, *”tulisiko palontutkinnalle säätää oma pykälä ja pelastustoiminnan, toimintavalmiuksien kehittämisen sekä tuloksellisuuden arvioimiselle oma erillinen pykälä”* ([Pelastuslain uudistamisen esiselvityshanke \(hankeikkuna.fi\)](#) , s. 23). Tässä luonnoksessa ajatuksena on, että pelastustoiminnan kulku tulee entiseen tapaan palontutkintaselosteelle. Jos jatkossa pelastustoiminnan kulusta tehdään oma selosteensa, se on mietittävä erikseen ja sen mukaan, mitä lain tavoitteet ovat.

HUOM! Tuomaksen pointti 2.9. palaverissa: ryhmittely, vastuualueet

Täyttökohta	Mahd. alaselvitys	Mahd. vapaa täyttökenttä	Huomioita pt-selosteen kehittämiseen liittyen
Tehtävää hoitanut pelastusmuodostelma, esim. yksikkölähtö, joukkuelähtö, komppanialähtö (resurssit) Huom. oikeat termit, ei ”lähtö”. SM ohje 21/2012	-	Mahdollisuus täsmentää	Tieto siirtyy onnettomuusselosteelta

Pelastustoiminnasta on tehty erillinen raportti	Kyllä Ei	Jos tehty, tallennuspaikka	Tässä viitataan erillisiin raportteihin, joita tehdään lähinnä vain suurimmissa paloissa, paloissa joissa henkilöstöä loukkaantunut tai muissa tilanteissa, jotka vaativat erityistä huomiota Jos joku loukkaantuu -> vahinkoilmoitus Onko tällä täyttökohdalla merkitystä / tarvetta? Jos on esim. Taipalsaari-tyyppinen tilanne, täyttäjän pitäisi äkätä liittää tällainen lähdeluetteloon ilman erillistä kysymistä.
Tilannekuvan muodostaminen tehtävän alussa – havainnot Onnettomuuden alkuvaiheen havainnot	-	Mitä havaintoja liittyi tilannekuvan muodostamiseen?	Ohjeeseen: tarkistettava PTJ:ltä. Tilannekuvan määrittely ohjeeseen. Tämän täyttökohdan päämääränä on arvioida, käytettiinkö resurssit oikein käytettävissä olevan tiedon pohjalta (tietoa pelastustoimen tuloksellisuuden arvioimiseksi) Huom. Voiko yhdistää seuraavan kysymyksen kanssa?
Tilannekuvan muodostaminen tehtävän alussa – tiedot Onnettomuuden alkuvaiheen tiedot	-	Mitä tietoja käytettiin tilannekuvan muodostamisen pohjana?	Ohjeeseen: tarkistettava PTJ:ltä. Tilannekuvan määrittely ohjeeseen. Tämän täyttökohdan päämääränä on arvioida, käytettiinkö resurssit oikein

			käytettävissä olevan tiedon pohjalta (tietoa pelastustoimen tuloksellisuuden arvioimiseksi) Huom. Voiko yhdistää edeltävän kysymyksen kanssa?
Muodostelman toiminnan arviointi	Ryhmätaso Joukkueataso Komppaniataso	Vasemmalla alavetovalikosta valitun muodostelman toiminnan arviointi tässä avovastauskentässä	Muodostelman arviointi tarpeen mukaan; voidaan valita alavetovalikosta ne muodostelmat, johon arviointi kohdistuu Mitä tässä arvioidaan? Toiminnan arviointi laavea ilmaus.
Johtamisen arviointi	Ryhmänjohtaminen Joukkueason johtaminen Komppaniatason johtaminen	Vasemmalla alavetovalikosta valitun muodostelman toiminnan arviointi tässä avovastauskentässä	
Yleisjohtaminen (erit. laajoissa onnettomuus-/pelastustoimintatilanteissa)	-	Avovastauskenttä, missä yleisjohtamista arvioidaan	
Sopimuspalokuntia osallistui tehtävälle	Kyllä Ei		Kannattaako sopimuspalokuntia nostaa erikseen, koska ovat osa pelastustoimintaa? → Suurimmassa osassa Suomea tämän tason (jossa pelastustoiminnan kulkua selvitetään) osallistuu sopimuspalokuntia tehtävään. Siinä mielessä harkitsisin, onko relevantti kysymys, eli mitä tällä haetaan? Voisi olla oletuksena, että osallistui ja sitten seuraavan kohdan alavetovalikon viimeisenä vaihtoehtona, että "ei osallistunut"

			Mitä lisäarvoa tällä kysymyksellä haetaan?
-> lisäkysymys, jos edellä vastattu kyllä: Sopimuspalokuntien rooli tehtävällä	Sopimuspalokunta osallistui pelastustoimintaan Sopimuspalokunta osallistui tukitoimintaan Muu, mikä		Kysymys on toistaiseksi laiha! Kannattaako erikseen edes kysyä?
Yhteistoiminta muiden viranomaisten ja toimijoiden kanssa <u>pelastustoimintaan ja johtamiseen liittyen</u>	Poliisi Ensihoito Sosiaalipäivystys Terveydenhuolto Ympäristöterveys (ympäristö-, terveys- ja elintarviketarkastajat) Eläinlääkäri SM PV SYKE TUKES ELY AVI STUK OTKES SPR / Vapepa Vakuutusyhtiö Työsuojelu MITÄ VIELÄ PITÄISI LISÄTÄ? Järvi- ja meripelastusseurat	Avoimet tekstikentät kunkin valitun perään: mitä konkreettisesti tehty, mikä onnistui, missä parannettavaa	

	Muu, mikä		
Yhteistoiminta muiden viranomaisten ja toimijoiden kanssa <u>tutkintatoimien turvaamiseen liittyen</u>	Poliisi Ensihoito Sosiaalipäivystys Terveystuolto Ympäristöterveys (ympäristö-, terveys- ja elintarviketarkastajat) Eläinlääkäri SM PV SYKE TUKES ELY AVI STUK OTKES SPR / Vapepa Vakuutusyhtiö Työsuojelu MITÄ VIELÄ PITÄISI LISÄTÄ? Muu, mikä	Avoimet tekstikentät kunkin valitun perään: mitä konkreettisesti tehty, mikä onnistui, missä parannettavaa	Huom. alavetovalikon listauksessa tässä yhteydessä lyhennystarvetta? Ehdotuksia karsinnaksi.
Yhteistoiminta muiden viranomaisten ja toimijoiden kanssa <u>evakuointeihin / suojaaväistöihin liittyen</u>	Poliisi Ensihoito Sosiaalipäivystys Terveystuolto Ympäristöterveys (ympäristö-, terveys- ja elintarviketarkastajat) Eläinlääkäri	Avoimet tekstikentät kunkin valitun perään: mitä konkreettisesti tehty, mikä onnistui, missä parannettavaa	

	SM PV SYKE TUKES ELY AVI STUK OTKES SPR / Vapepa Vakuutusyhtiö Työsuojelu MITÄ VIELÄ PITÄISI LISÄTÄ? Muu, mikä		
Pelastustoiminnan aikaisen sisäisen viestinnän onnistumiset ja haasteet		Avovastauskenttä	<p>Kysymyksen tarkoituksena on selvittää, onko pelastustoiminnan aikana oikea tieto saavuttanut oikean tahon oikea-aikaisesti nimenomaan pelastustoimintaan liittyen. Tukiko tieto yhtenäisen tilannekuvan ja tilannetietoisuuden muodostumista?</p> <p>Vastauksessa huomioitava eri sisäisen viestinnän kanavat: Virve, henkilökohtainen viestintä (face to face), puhelin, Jotke, Peke, sähköposti...</p> <p>Miten tämän kysymyksen vastausvaihtoehdot tulisi muotoilla? Alasvetovalikoita ja sen jälkeinen avovastausvaihtoehto/-ehtoja?</p>

			Alempana omana kohtanaan tiedottaminen, millä viitataan onnettomuudesta ulospäin tiedottamiseen
Pelastustoiminnan aikainen viestintä viranomaisten ja muiden toimijoiden kanssa	-	Avovastauskenttä	Vrt. yllä: edelleen kysymys pelastustoiminnan aikana tapahtuvasta viestinnästä, tässä kysymyskohdassa yhteistyöviranomaisiin ja esim. kuntaan liittyen. Tukiko tieto yhtenäisen tilannekuvan ja tilannetietoisuuden muodostumista?
Etäjohtaminen → Suurissa tilanteissa perustetaan johtokeskus, jonka toimintaa pitää myös arvioida. Johtokeskuksen ei tarvitse johtaa tilannetta. Lisäksi tilannepaikalle voidaan perustaa pelastuskomppanian esikunta (PelKe). Tämänkin toimintaa pitää arvioida.	Kyllä Ei		
-> lisäkysymys, jos vastattu kyllä: taho, joka toteutti etäjohtamista	-	Avoin vastauskenttä	
-> lisäkysymys, jos vastattu kyllä kysymykseen etäjohtamisesta: miten etäjohtaminen onnistui?	-	Avoin vastauskenttä	
Tilannekeskus osallistui pelastustoimintaan	Kyllä Ei Tilannekeskusta ei ole	Avovastauskenttä, jossa mahdollisuus avata tilannekeskuksen roolia	

-> 3 lisäkysymystä, jos valittu edellä kyllä: Tilannekeskustoiminta: resurssien turvaaminen ja hankinta			Kommenttikierroksella pohdittavaksi: voidaanko tässä ja kahdessa sen jälkeen tulevassa kysymyksessä käyttää alusvetovalikollisia kohtia, ja jos niin mitä nämä valikkovaihtoehdot olisivat? → On vaikeaa, koska tilannekeskusten roolit, miehitys ja koulutustaso vaihtelevat suuresti eri pelastuslaitoksien kesken
Tilannekeskuksen rooli viranomaisyhteistyössä			Vrt. yllä
Tilannekeskustoiminta: toimintavalmiuden ylläpito			Vrt. yllä
Pelastustoiminnan seurannaisvaikutusten ehkäiseminen (esim. vesivauriot rakenteille) Tämä on merkittävä asia jota tulisi pelastustoimintaa johtaneen enemmän selvittää. Vaurioita tulee, mutta lopullinen laajuus selviää myöhemmin ja sen analysoiminen, olisiko ollut vältettävissä, on vaikeaa. Sen lopullisen arvion voisi pyytää vaurioita korjaavalta yritykseltä. Tutkijan tai PTJ:n hyvin on vaikea nopealla aikataululla saada selville.			Kommenttikierroksella pohdittavaksi: tuleeko tämä riittävästi esiin jo onnettomuusselosteella? Kuka pystyy arvioimaan asiaa? Pelastustoiminnan kehittämisen näkökulma → Nämä ovat tärkeitä kohtia. Onnettomuusseloste on enemmän tai vähemmän tiivistelmä ja itsearvio. Itsearviossa harvoin kyseenalaistetaan omaa toimintaa. Eli ei mielestäni nouse riittävästi esiin onnettomuusselosteen puolella. Arviointiin vaikuttaa tapahtuman laajuus. Laajoissa tapauksissa tulee kasata tutkintaryhmä, jossa sitten kompetenssia vähän

			enemmän. Tulevaisuudessa myös ulkopuolisten tahojen käyttö tähän kokonaisuuteen tulee ajankohtaiseksi. Esim. eri pelastuslaitosten hyödyntäminen ristiin (tyylin Satakunta – Varsinais-Suomi)
Pelastustoiminnan ympäristövaikutusten huomioiminen			Kommenttikierroksella pohdittavaksi: tuleeko tämä riittävästi esiin jo onnettomuusselosteella? Kuka pystyy arvioimaan asiaa? Pelastustoiminnan kehittämisen näkökulma
Viestintä (mahdollisuus valita useampi)	PETO-media Jatkotiedote Sosiaalinen media Tiedotustilaisuus Muu, mikä		Ohjeeseen: täällä viitataan onnettomuudesta ulospäin viestimiseen (edellä oma kohtansa tilanteen sisäiseen viestintään esim. yhteistyöviranomaisten kesken ym.)
Huomiot toiminnan kehittämiseksi	-		Kenttä jo nykyisellä PT-selosteella. Kehittämis ehdotus PRONTOon: täyttökenttä pakolliseksi. Avovastausmahdollisuus, minkä yhteydessä ohjeistuksessa voi olla apukysymys-/muistilistausta mahdollisesti käsiteltävistä asioista?

<p>Mitä tietoa on käytetty pelastustoiminnan kulun selvittämisen pohjana?</p>	<p>PRONTOn onnettomuusselosteelle kirjattuja tietoja PRONTOn hälytysselesteelle kirjattuja tietoja PRONTOn rakennusselesteella kirjattuja tietoja Haastattelut Tilannepäiväkirjaa Pelastustoiminnan johtaja ollut informanttina Yksikön esimies / yksiköiden esimiehet olleet informantteina Savuparit olleet informantteina Tilannekeskuksen työntekijät olleet informantteina Pelastustoiminnan kulusta on tehty kysely Pelastustoiminnasta laadittua erillistä raporttia (esim. Jotke) Puheryhmien tallenteita * MITÄ KAIKKIA MUITA LÄHTEITÄ TÄSSÄ PITÄISI KIRJATA?</p>	<p>Täällä voi avata eri tietolähteitä, niiden ominaispiirteitä ja keskinäisiä suhteita ym.</p> <p>Jos valittu kohta Haastattelut, sen perään pakotettu avovastauskenttä: ketä/keitä haastateltu</p>	<p>Ohjeistettava, mistä tieto on saatu!</p> <p>Alasvetovalikossa valituista kohdista generoituu selosteen ja raportin loppuun käytettyjen lähteiden luettelo</p>
--	--	---	--

	→ Koostetut kuva- ja videomateriaalit muiden mainittujen lisäksi Muita lähteitä, mitä?		
Onko jotain relevanttia tietoa jäänyt puuttumaan?	Kyllä Ei	Täällä voi avata esim. sitä, mitä tietoa olisi pitänyt saada.	
Lisäkysymys, jos vastaus edelliseen kysymykseen on kyllä: miksi jäi puuttumaan, miten vaikuttaa palontutinnan johtopäätöksiin	-	Avovastauskohta, missä selvitetty miksi tietoa on jäänyt puuttumaan, ja miten selosteen täyttäjät arvioi sen johtopäätöksiin	

Omia kysymyksiään, jos pelastustoiminnassa tapahtuu työtaturma, loukkaantuminen? Näitä varten lisättävä vielä omia kohtiaan, jotka tulevat täytettäväksi vain, jos tehtävää hoitavaa henkilöstöä loukkaantuu.

Loppuun kokoava kenttä, minkä suorasanaisten teksti päättyy julkisen raportin osaksi. Siinä orientaatio katsoa tulevaisuuteen, ei ruoskia mennyttä tehtävää. Tärkeää huomioida myös onnistumiset, ei vain sitä mitä jatkossa pitäisi tehdä paremmin!

Aikajana (kalanruoto) palvelee tätä välilehteä - synkronointi

6 TULIPALON SYYT (ANALYYSI) / TULIPALO JA PALON SYY

- pitäisikö mennä enemmän tausta edellä? Tarkastellaan olosuhteita, syttyvää materiaalia, syttymisen edellytyksiä... näiden pohjalta tulla johtopäätökseen ja lopulliseen hypoteesiin

- faktoja kerätty edellä, täällä kootaan synteisiä

- esim. ”syttymisalueeksi osoittautui toimistohuone”. Syttymislähteet, syttymiskelpoinen materiaali, palojäljet ja aukkoteijät, tilan käyttötarkoitus, koneiden ja laitteiden käyttö- ja vikahistoria, ihmisten toiminta. Vaihtoehtojen haarukointi ja punninta. Eri vaihtoehtojen arviointi, todennäköisyydet. Hypoteesin vahvistaminen eri tekijöiden punninnan perusteella. Syttymistä tukevat seikat (valvontakamerat, rikoshälyttimet, ilmaisimet jne.)

Täyttökohta	Mahd. alavetovalikko	Mahd. vapaa täyttökenttä	Huomioita pt-selosteen kehittämiseen liittyen
			HUOM! Tarvetta lisätä kenttiä ja vaihtaa järjestystä, nyt mennään väärässä järjestyksessä: mennään ensin johtopäätöksiin ja sitten yksityiskohtiin
Tulipalon kuvaaminen syttymissyytarkastelun pohjalla			Tässä kentässä käydään läpi tulipalon syntyminen ja kehittyminen suhteessa syntyneisiin vahinkoihin. Lisäksi huomioidaan pelastustoimen interventiovaikutus palon kehittymiseen. Tulipalon elinkaarikuvaus ja palon vaiheet kronologisesti.
Pelastustoiminnan vaikutus palon kehittymiseen			

Tulipalon syttymissyy	- sama syttymissyyvalikko kuin PRONTOssa tällä hetkellä	Avovastauksessa mahdollisuus avata tarkemmin	Täällä sama syttymissyyvalikko kuin PRONTOssa tällä hetkellä, jotta tilastollinen yhtenäisyys säilyy. Jos syttymissyyvalikkoa on tarpeen uudistaa, sama uudistus käyttöön myös onnettomuusselosteen puolella. Onnettomuusselosteen syttymissyy näytetään palontutkintaselosteella, mutta varmennettu syttymissyy korjataan onnettomuusselosteelle.
Vaihtoehtoinen/toissijainen tulipalon syttymissyy Lisärivitoiminto, jos kahta useampaa syttymissyytä on tarpeen tarkastella	- sama syttymissyyvalikko kuin PRONTOssa tällä hetkellä	Avovastauksessa mahdollisuus avata tarkemmin	Työpajassa esitetty toive tästä täyttökohdasta, jos syytä ei pystytä riittävällä varmuudella toteamaan ("tutkinnan epäselvyyden varalle, 'toinen skenaario hypoteesi'"). Esim. jos jää kaksi vaihtoehtoa (esim. tupakka ja kynttilä), niin täällä on paikka kirjata vaihtoehtoinen syttymissyy. Kenttä on käytössä myös siinä tapauksessa, että tulipalo on prosessi, missä on useampia syttymislähteitä/-mekanismeja (esim. ukkonen sytyttää muuntajan, josta seuraa maastopalo, joka sytyttää rakennuspalon)
Tulipalon syttymiseen lisäksi vaikuttaneita tekijöitä		Avovastauksessa mahdollisuus avata tarkemmin	Välittömän/toissijaisen syttymissyyyn lisäksi vaikuttaneet tekijät

Palontutkinnassa todetun sytymissyyn luotettavuus	Todennäköinen Melko todennäköinen Epävarma	Avovastauksessa mahdollisuus avata tarkemmin	(Samanlainen asteikko kuin onnettomuusselosteen kohdassa Arvio tulipalon sytymissyystä) Ohjeistuksessa selväksi, että tässä kysymyksessä nimenomaan palontutkijan palontutkinnasta saadun arvion todennäköisyys (ei ulkoisia tekijöitä, esim. poliisin tutkinta) Onko siinä vaiheessa, kun on kysymys tutkinnasta, tarvetta käyttää samaa luotettavuusarviota kuin arvion kohdalla? Vrt. oikeudenkäynti: voidaan vedota siihen, että jää varteenotettava epäily – ei ”ravintoa” kyseenalaistamiselle. Ehdotus: deletoidaan koko täyttökohta Mieluummin esim. kenttä hypoteesin kuvaus
Poliisi tutkii onnettomuutta	Kyllä Ei		
Saatu palaute poliisitutkinnasta (Pois, huom. S.56)	Kyllä Ei		III työpajan ryhmätyön ehdotus Syy poistoehdotukselle: jatkuvasti jarruttaa palontutkintaselosteiden valmistumista, tähän asti ei-vastaus estää selosteen valmiiksi saamisen

Poliisin tutkinnanjohtaja tapauksessa (Pois, huom. S.56)	-	Avoin vastauskenttä nimelle	III työpajan ryhmätyön ehdotus Onko olennainen / tarvittava tieto? Ainakin päivitettävä sen mukaan, kuka tosiasiallisesti toimii tutkinnan johtajana (ei välttämättä sama henkilö, jolle ensivaiheessa jaettu)
Ilmoitusnumero poliisin järjestelmässä	-	Avoin vastauskenttä S- tai R-ilmoitusnumerolle	
Poliisin toteama syytymissyy			Täydennettävä poliisin tutkinnan päätyttyä
Sääolosuhteilla vaikutusta palon syttymiselle	Kyllä Ei	Jos kyllä -> pakotettu avovastauskenttä tarkentamiselle	Lähimmän säämittausaseman tiedot syttymishetkeltä tai vastaavat jo välilehdellä yleiset tiedot, täällä palontutkijan arvio asiasta.
Sääolosuhteilla vaikutusta palon leviämiselle	Kyllä Ei	Jos kyllä -> pakotettu avovastauskenttä tarkentamiselle	Lähimmän säämittausaseman tiedot syttymishetkeltä tai vastaavat jo välilehdellä yleiset tiedot, täällä palontutkijan arvio asiasta.
Jos palon syttymissyyinä koneen/laitteen vika, mistä koneesta/laitteesta kysymys		Avovastauskenttä Ohjeistus merkistä, mallista.. ym. Lisäksi ohjeistukseen: jos laite itse rakennettu niin maininta avoimeen kenttään.	Tulee täytettäväksi vain, jos palontutkinnassa ensisijaisena tai vaihtoehtoisena syttymissyyinä koneen/laitteen vika, kunnossapidon ja huollon laiminlyönti Onnettomuusselosteen kirjaus näytetään palontutkintaselosteella. Jos ei täytetty tai tarvitsee tarkentaa, päivitetään onnettomuusselosteelle.

			Jäin miettimään, että jos syttymisen syy on liedellä olleet tavarat ja esim. väärän levyn kytkeminen vahingossa päälle, tai valvoton ruoanvalmistus esim. nukahtamisen vuoksi, eli lyhyesti sanottuna ihmisen virheellinen toiminta, kysytäänkö silloin millainen liesi on ollut kyseessä? Silloinhan ei ole kyseessä laitteen vika, jonka yhteydessä kysytään laitteen merkki, malli, vuosi jne. Tietojen saaminen onnettomuuksiin liittyvistä liesityypeistä (ja olosuhteista sekä ihmisten toiminnasta) olisi hyödyllistä, kun mietitään, miten liesipaloja saataisiin ehkäistyä.
- koneen merkki	-	Avovastauskenttä	Oma kenttänsä, jotta haettavissa tietyn merkkiset laitteet
- koneen malli	-	Avovastauskenttä	Oma kenttänsä, jotta haettavissa tietyn malliset laitteet
- sarjanumero, käyttövoima, teho, hankintavuosi	-	Avovastauskenttä	
Tulipalon välitön syy	-	Avovastaus	Termistön ohjeistus
Tulipalon välillinen syy	-	Avovastaus	Termistön ohjeistus
Tulipalon juurisyy	-	Avovastaus	Termistön ohjeistus
Onko etukäteen ollut tietoa, jolla onnettomuuden	Oli Ei ollut		Ohjeistukseen: tarkennettava kenen etukäteistiedosta on kysymys. Lähtökohtaisesti tarkoittaa

ennaltaehkäisy olisi voinut onnistua?			viranomaisilla olevaa tietoa. Viranomaisten kesken tiedonjako? Esim. tieto onko eri viranomaisilla ollut tekemistä tietystä osoitteessa. Ohjeistuksessa huomioitava tietosuojakysymykset. PelL 42§
-> lisäkysymys, jos vastattu kyllä: mitä tietoa, kenellä	-	Avovastaus	

TÄRKEÄÄ HUOMATA: Tulipalon syyt / analyysi -osuudessa tavoitteena on tapahtumapolun kokoaminen edellä kerättyjen tietojen pohjalta, ajatuksella *kokonaisuus on enemmän kuin osiensa summa*. Tämä ei tuskin parhaimmalla mahdollisella tavalla onnistuu pelkän kirjallisen ilmaisun kautta, vaan tähän olisi hyvä saada graafisia havainnollistumahdollisuuksia. Niitä lienee karkeasti ottaen kahta tyyppiä:

- joko PRONTO-tiedoista suoraan generoituva kalanruotomalli tai vastaava, jonka ympärille kerääntyy eri aika-, toimenpide- ja tapahtumatietoja (vrt. ed. kohta Pelastustoiminnan kulku)
- muulla sovelluksella tehty graafinen havainnollistus: esim. Excelillä tms. laadittu vika puumalli, tai Accimap-kartta. Jos näitä ei saa tehtyä suoraan palontutkintaselosteen sisällä, ne olisi vähintäänkin mahdollista tuoda kuvina ym. mukaan palontutkintaselosteeseen.

7 PALONTUTKINNAN JOHTOPÄÄTÖKSET, TURVALLISUUSSUOSITUKSET, OPITTAVAA ONNETTOMUUDESTA

Tähän osuuteen täytettyjen toimenpidesuosittelujen ym. tulisi olla kategorioittain haettavissa ja koostettavissa. Näin voisi hakea esim. listauksen kaikista vuonna XXXX palontutkinnan perusteella laadituista valvontatoiminnalle osoitetuista turvallisuussuosituksista.

Entä miten saataisiin varmistettua, että erityisen akuutit tapaukset saataisiin nopeasti muidenkin tietoon? Esim. laitteiden tyyppiviat (tyyliin Avant-pienkuormaaja) tai riskirakenteet (tyyliin takavuosien kevythormit)?

→ Jonkinlainen heräte olisi hyvä, mutta kenelle se lähtee? Henkilöillä kuitenkin vain alueelliset tunnukset.

Tulipalon syyt (analyysi) -välilehti ja Palontutkinnan johtopäätökset, turvallisuussuosituksiset, opittavaa onnettomuudesta -välilehti liittyvät kiinteästi toisiinsa. Ensin mainitussa käydään läpi tapahtuma, sen syyt ja seuraukset, jälkimmäisessä puolestaan vedetään johtopäätöksiä tulevaisuutta ajatellen.

Täyttökohta	Mahd. alavetovalikko	Mahd. vapaa täyttökenttä	Huomioita pt-selosteen kehittämiseen liittyen
Tapahtumaketjun olennaisimmat osat	-	Avovastauskenttä	Ohjeisiin: pelastustoiminta mukana Pohdittavaksi: tuleeko riittävästi jo edellä tulipalon syyt -analyysiosuudessa? Jos ei, lyhyt tiivistelmä olennaisimmista tapahtumista. Kalanruoto-tyyppinen visuaalinen kuvaus mahdollista generoida osaksi johtopäätöksiä.

Toiminnot (suojaukset) onnettomuuksien ehkäisemisessä ja vahinkojen rajoittamisessa	-	Avovastauskenttä	Ohjeisiin: esimerkkejä, sisältää pelastustoiminnan
---	---	------------------	--

Kehitysehdotukset

Vastuutaho	Suosituksen kohderyhmä	Kehitysehdotus	Seuranta (tehdyt toimenpiteet, päivämäärä)
Rakentamiseen liittyvät			
Laitteisiin liittyvät			
Kunnossapitoon liittyvät			
Toimintamalleihin liittyvät			
Toimintakulttuuriin liittyvät			
Eri toimijoiden yhteistyön kehittämiseen liittyvät			
Pelastustoimintaan liittyvät			

Ovatko nyt yllä muotoillut liian maailmaasyleileviä ja epämääräisiä? Esim. toimintamallit ja toimintakulttuuri – kenen? Toisaalta nämä kehitysehdotukset voi ajatella väljempinä ja pidemmän tähtäimen kysymyksinä, joita voisi nostaa esiin esim. vuosittaisessa kokoavassa raportissa, jos sellainen joskus saadaan aikaiseksi.

→ Tämä on ihan kohtuullinen kategorisointi. Ongelmana on, että aina ei pysty varmaksi laittamaan mihinkään (vain olettamaan) ja ongelmatapauksissa kaikki täyttyvät, jolloin kohtien priorisointi/pisteytys on haastavaa.

Säädöksiin liittyvät parannusehdotukset (II työpajassa ehdotettu esimerkki vihreällä fontilla)

Ministeriö	Säädös	Otsikko	Vapaa kommentti
Esim. YM	848/2017	Osastointi	Osastointia koskeva parannusehdotus

Turvallisuussuositukset:

Vastuutaho pelastustoimessa	Suosituksen kohderyhmä	Turvallisuussuositus	Seuranta (tehdyt toimenpiteet, päivämäärä)

Raportin ja turvallisuussuositusten lähettäminen:

Vastaanottaja (valikosta)	Lähetettävä raportti (valikosta esim julkinen)	Päivämäärä

Lähetä

Miten kyseisen palontutkinnan tulokset on käyty läpi pelastuslaitoksella? Esim. pelastustoiminta, valvontatoiminta jne. (avovastauskenttä)

8 LOPUKSI: KOKOAVIA HUOMIOITA PALONTUTKINTASELOSTEESTA / PALONTUTKINTARAPORTISTA

Selosteen ja raportin loppuun alavetoverkollinen listaus palontutkinnassa käytetyistä menetelmistä - esim.:

- paikkatutkimus
- haastattelut
- valokuvaus
- videokuvaus
- dronekuvaus
- asiakirjojen analysointi (+ avovastauskentässä mahdollisuus tarkentaa, millaista työtä tehty)
- MITÄ KAIKKEA TÄHÄN LISTAUKSEEN PITÄISI LISÄTÄ, JA MITEN MUOTOILLA?
- Muu menetelmä, mikä

Palontutkijan resurssin ja työajan kirjaaminen eri toimiin käyttämästään ajasta? Tällöin resurssitarve tulisi näkyväksi ja resursseja siirrettäisiin kohti onnettomuuksien ennaltaehkäisyä. Mallia voi ottaa esim. PRONTO:n turvallisuusviestintäselosteelta, missä kerätään tietoja käytetystä työajasta. Käytettyä työaikaa voi arvioida esim. osa-alueittain:

- paikkatutkinta
- haastattelut
- asiakirjojen ja muiden lähteiden analysointi (ml. asiakirjojen hankinta)
- selosteen täyttäminen
- mitä muuta?

Lisäksi raportin loppupuolelle pakotettu avovastauskenttä: Tutkintaprosessin kuvaus

Tutkintaan osallistuneet henkilöt, työnjako. **III työpajan kommentti: tänne poliisin yhteystiedot ja prosessi ja työnjako yhteistyössä. Ohjeistuksessa huomioitava. HUOM. s. 50 karsittu poliisin tietoja)**

Raportin koostuminen:

- alkuun vakiomuotoinen teksti palontutkinnan tarkoituksesta - viittaus PELL 41 § ym.
- osin ohjelmoiduista tekstinpätkistä (erit. yleisiin tietoihin tulevia osuuksia)
- osa-alueiden loppuun selosteen täyttäjän kirjoittamista suorasanaisista tekstiosuuksista
- kuvaupotuksista: esim. valokuvat, pohjapiirustukset ym.
- loppuun täytetyn selosteen mukaan generoituvasta lähdeluettelosta
- palontutkinnassa käytettyjen menetelmien listaus
- raportissa esikatseluominaisuus: voi mennä takaisin selosteelle ja muokata tekstejä ym.
- jos esim. valokuvien tallennuspaikka tulisi palontutkintaselosteen yhteyteen (vrt. öljyvahinkoseloste), valokuvien poimiminen osaksi raporttia olisi helppoa
- yksi ratkaistava erityiskysymys kuvien käyttöön liittyen on se, miten on otettava huomioon kuvamateriaalin helpottama tapauksen tunnistaminen

Muita palontutkintaselosteen toiminnallisuuksia:

- toisessa työpajassa oheismateriaalina oli Palontutkinnan oppimateriaalihankkeessa eri lähteistä koottu Palontutkinnan muistiinpanot -dokumentti. Jos esim. sitä tai siitä myöhemmin jalostettavaa versiota hyödynnetään, olisiko sen luontevin säilytyspaikka palontutkintaselosteen muun materiaalin (kuvat ym.) yhteydessä PRONTOssa?
- aiemmissa työpajoissa on esitetty toive tutkintamuistiosta/-päiväkirjasta. Olisiko sen luontevinta olla. em. tyyppisessä dokumentissa sisällä, jotta ei tule montaa eri tiedostoa, mihin tutkintatoimien muistiinpanoja tehdään? PRONTOssa se olisi myös tietoturvalisessa paikassa, ja samaa dokumenttia pääsisivät täyttämään kaikki palontutkintaan osallistuvat.

Kalanruotograafin kommentointi

- Tutustuin graafin luonnokseen ja uskon ymmärtäneeni mitä ajatus siinä on taustalla. Tarkoitus on siis käyttää sitä apuna havainnollistamaan pelastustoiminnan kulun arviointia. Päällimmäisenä kehitysjatuksena minulla on se, että karsisin tietoa useilta osin. Nythän taulukossa toistetaan se, mitä selosteille on aiemmin kirjattu. Olettaen, että graafi tulee tarkasteluun ja käsiteltäväksi tutkinnan ollessa jo pitkällä ja aineisto on pitkälti kerätty, edellytykset analyysiin ja johtopäätösten tekemiseen on olemassa. Se

huomioon ottaen käyttäisin graafia enemmänkin ”analyysityökaluna”. Verrata voi vaikka Accimap-analyysimenetelmän taulukkoon. Graafiin voisi nähdäkseni kerätä keskeiset johtopäätökset tapahtumien ja pelastustoiminnan kulusta. Esimerkkinä voitaisiin todeta: ”Pelastustoiminnan johtaminen ei tapahtunut voimassa olevan viestintäohjeen mukaisesti”. Tai ”Pelastustoiminnan toimintavalmiusaika ylittyi 5 min. Se johtui yksiköiden reitillä olevasta häiriöstä. Viivästyksellä ei kuitenkaan katsottu olevan vaikutusta ihmisten pelastamiseen tai vahinkojen laajuuteen.” Sen jälkeen lukija halutessaan voi palontutkintaselosteesta hakea kohdan, jossa asiaa on käsitelty ja faktat johtopäätökselle esitetään. Tässä toki punnitaan jo tutkijan tutkinnallista osaamista, kykyä erottaa merkitykselliset asiat ja muodostaa perusteltuja johtopäätöksiä. Eli tuollaisenaan en kannata graafin eteenpäin viemistä. Pitäisin kuitenkin yläotsikot ja otsikot muiltakin osin yhtenäisenä selosteiden kanssa.